

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadási felelős: Forster Géza az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: Szilágyi Zoltán az OMGE. szerkesztő-űrháza.

Szerkesztőség:

Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

Kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Nagyobb birtokok feldarabolásáról.

Megszoktuk a birtokfeldarabolásokat mint valami feltétlenül jó és népboldogító dolgot tekinteni s csakis ha az eladó és vevők közé furakodott élelmes emberek feltűnő nagy nyereségéről értesülünk, támadnak hangok, melyek az ily vállalkozásokra is kívánatosnak tartják az állami felügyeletet. Alábbiakban kívánom beigazolni, hogy a birtokfeldarabolások általánosan a népboldogító jelzöt aligha érdemlik meg s a legtöbb esetben több embernek okoznak kárt és bánatot, mint hasznot.

A földbirtok jövedelemszaporításának két útja van, egymint: beiterjessebb gazdálkodással a termelést fokozni, másodsor pedig a termelési költségeket apasztani. Kiszagadánk viszonyaira alkalmazva fentü igazságot, be kell ismernünk, hogy ok a megjelölt két út között észszerűen csak az elsőt választhatják, amennyiben gazdálkodási rendszerük az esetek túlnyomó számában még ma is annyira külterjes, hogy ok tényleg az alkalmazott munka és tőke közül már nem tehetnek olyanmü megtakarítást, mely jövedelmük szaporodását eredményezhetné, ellenben fokozott munkával, nagyobbarányú állattartással a jövedelemszaporításnak még igen tág mezeje kínálkozik nekik.

Ha a birtokfeldarabolásoknak előnyeit és hátrányait akarjuk mérlegelni, előbbi pontban hangoztatott igazságot figyelmen kívül hagyni nem lehet, mert csakis ha méltatjuk, hogy mily helyzetben találja a birtokfeldarabolással kapcsolatos földszerezés kiszagadánkat, hozhatunk arra nézve helyes ítéletet, hogy az előnyös vagy hátrányos-e?

Az urbéri rendezés után volt minden községben — még pedig az akkori viszonyoknak megfelelő helyes arányban — bizonyos számú egész-, fél- és egynegyedtelkes gazda, nemkülönben legelőtelmentes, vagy teljesen külsőség nélküli zsellér. A népnek nem volt akkor még adósága, igényei nem voltak nagyok, a pálinkaivásnak nem hódolt még, a közterhek sem voltak nyomasztók, úgy, hogy a kis-

birtokos-osztály gond nélkül meg tudott élni; a zsellér pedig a közép- és nagybirtokosoknál mint arató, mint cséplő és gazdasági munkás megszerezhetette léte fenntartásához a nélkülözhetlenül szükségeseket.

Idők folyamán ez a kedvező helyzet alaposan megváltozott, mit a népesség szaporodása, az igények és a közterhek fokozódása, nemkülönben a pálinkaivás nagymérvü elterjedése idézett elő. Ha gazdaközösségünk birtokviszonyai tekintetében ma szemlét tartunk, azt fogjuk találni, hogy minden községben, még a legszegényebnek látszóban is, van 1—2 jómódu gazda, a többi pedig, még a gazdagnak hirdetett Alföldön is adóságokkal küzd. Nemkülönben hogy talán nincsen olyan község az országban, amely annyi egész vagy féltelkes gazdát tudna felmutatni, mint amennyit ezeltől 40—50 évvel számlált, helyettük azonban felszaporodott a $\frac{2}{3}$ telkes, valamint a törpebirtokosok és a zsellérek száma.

Azt a minden faluban található néhány jómódu gazdát és családját birtoka fenn tudja tartani még ma is, sőt ezek még megtakarításra is képesek, a negyedtelkes gazdák, ha adóságuk nincsen, de van néhány haszonállatjuk, saját birtokukon munkálkodva még szintén megélhetnek, de ha ezek terhekkel küzdenek, avagy kellő állattalomány hiányával vannak, már csak akkor képesek magukat fenntartani, hogyha a közeli birtokosoknál részes mivélésre földet kapnak. A felszaporodott törpebirtokosok és zsellérek csakis a nagyobb birtokosok által nyújtott munkabérré támaszkodva találhatják meg megélhetésük biztosítékát, főkeresetüket pedig az aratás és cséplés képezi.

Annak elbírálására, hogy a nagyobb birtokok eldarabolása valamely vidék gazdanépére előny vagy hátrány-e, csakis úgy nyerhetünk helytálló ítéletet, ha nagy körültekintéssel mérlegeljük a kérdéses vidéknek birtokeloszlását, termelési viszonyait, nemkülönben a mezőgazdálkodással foglalkozó nép különböző rétegeinek kereseti viszonyait. Ezek szemelött tartásával nagy általánosságban elmondható, hogy minél több valamely vidéken a nagybirtok, minél beiterjessebb mezőgazdaság üzetik és

minél fejlettebb iparu a kérdéses vidék, annál kedvezőbb a birtokfeldarabolás hatása és ellenkezőleg, minél nagyobb arányban van a földbirtok kiszagadók kezében, minél külterjesebb valamely vidéken az általános gazdálkodási rendszer, nemkülönben minél kisebb valamely vidéken a munkakinálat, annál kedvezőtlenebb hatása a birtokfeldarabolás.

Tévedés volna azonban azt hinni, hogy a birtokfeldarabolás még a legkedvezőbbnek látszó körülmények között is a mezőgazdálkodással foglalkozók minden rétegeire jó hatású van. Éppen nem, mert a földvásárlásban résztvenni nem képes azon törpebirtokosokra, akik hogy megélhessenek, más birtokosoknál kénytelenek földet részes művelésre vállalni, vagy aratási, esetleg egyéb keresetet nyújtó munkákra beállni, a nagyobb birtokok feldarabolása csaknem éppen annyira hátrányos, mint a mezőgazdasági munkások legszegényebbeire, a zsellérek és a cselédség rétegeire, mert köztudomású dolog, hogy a feldarabolt birtokon az új vevőknek sokkal kevesebb cselédre és munkásra van szüksége, mint amennyire szükség volt addig, amíg a birtok oly urnak a kezén volt, aki a munkákat önmaga nem végezhette. Sőt tovább menve, azt is merem állítani, hogy a birtokfeldarabolásban mint vevő résztvevő minden egyes gazdára sem előny a földvásárlás. Ha az utóbbi években megejtett parcellázások műveletének lebonyolítását figyelembe vesszük, számtalan esetben azt fogjuk találni, hogy a kiszagadók, hogy földszerezési vagyukat kielégíthessék, még ha a vételre és az újabb szerzett földet kiszagdasági felszerelésére pénzüik nem volt is, belementek a vételbe s inkább agyonterhelték régi birtokukat, csak hogy a földvétel alkalmától el ne essenek. Az ilyen műveletnek azután az szokott a következménye lenni, hogy az ujonnan szerzett föld dobra kergeti a régi kisbirtokot is.

Ezen jelenségnek a magyarázata igen egyszerű. Ha a kisbirtokos olyként vesz földet, hogy ennek eleget teendő, régi birtokát is erősen megterheli, rendszeren nem tud azzal a körülménnyel számolni, hogy neki az első esztendőben a több vetőmagszükséglet, a több

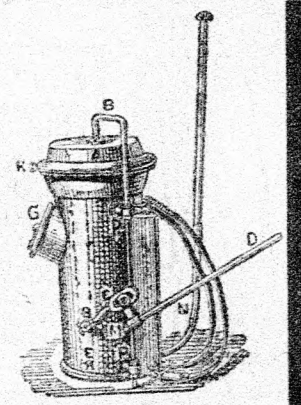

„A” jegyű K. 36. „B” egyt. K. 30.

Permetezéshez ajánlunk szavatolás mellett vegytiszta rézgáliczot, szublimált kénport, dr. Aschenbrandt-féle bordói port és rézkénport, raffiaháncsot, jutafonalat a legjutányosabb árakon.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 31.

Kívánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Turpille kénporozó K. 34.

munka, valamint a szaporodó közterhek arányában az eddiginél sokkal több kiadása is lesz s miután csak azt számítja, hogy ennyi vagy annyi-val több földnek mai meglévő erejével a munkálását el tudja végezni, továbbá, hogy ötnegyed vagy másfél év múlva pedig már annyi lesz a termése, hogy a terheket könnyen fogja törleszteni, de ebben igen sok esetben nagyot csalódik. Példákat lehetne felsorolni, hogy hány különben elég tűrhető módu gazda jutott a földvásárlás miatt már aratás előtt abba a helyzetbe, hogy kis haszonmarhájától kellett megválnia vagy kölcsönt kérnie, hogy az új buzág kenyere legyen. Ha azután az első aratás eredménye a várt mértéket nem ütötte meg, rákövetkező évben már újévtől kezdve uszorakamatu kölcsönön élt az egész család. Ez szokott a nyomor kezdete lenni, amiből azután nem is képes többé kieviczkelni a kisgazda, mert ha van is közbe-közbe jobb termése, a többlet rendszeren nem elég a bankráták mellett a váltóadóság törlesztésére is. Az ilyen megszorult gazdát azután rendszeren több oldalról éri a baj s ez nem is lehet más-ként, mert kellő számú haszonállat nélkül nincsen elég trágya sem, ennek hiányában pedig a termések is évről-évre kisebbek s bizonytalanabbak lesznek. A legtöbb kisgazda okosabban cselekednék, ha anyagi körülményeinek tulerőttese mellett tervezett földvásárlása helyett tenyészmarhát iparkodnék szerezni, kis gazdaságában főlégsleg munkaereje és idejét pedig iparkodnék egyéb kínálózó módon hasznosítani.

Nem lehet tehát a birtokok eldarabolási műveletére minden esetben a népboldogító jelzőt alkalmazni, mert az tényleg csaknem több embernek árt, mint amennyinek használ, mivel pedig népünk ismert földszerzési vágya azt egy igen nyereséges spekulációvá fejlesztette ki, sürgősen szükséges volna eszközök és módokról gondoskodni, hogy az ilyen spekuláció bizonyos feltételektől tétessék függővé, ahol kell, korlátozassék, avagy legalább, hogy a szükséges ellen-örzés alá legyen helyezve. Nem tagadható, hogy jogi szempontból a szabad rendelkezési jognak korlátozása, mondhatnám gyámság alá helyezése a 20-ik században visszatetszőnek látszik, mindannak dacára ez annak szükségességét éppen nem zárja ki, hiszen ezen esetben is önvédelemre gyenge embercsoportok megélhetésének biztosításáról, másrészt pedig saját viszonyaival számolni nem tudó emberek érdekeinek védelméről van szó.

A telepítésről és birtokfeldarabolásról még 1903-ban szerkesztett törvényjavaslathoz 71. §-a a birtokfeldarabolásnak csaknem teljesen szabad utat kíván engedni. Az indokolásban pedig kiemeltetik, hogy „a birtok és a népesség megoszlására vonatkozó adatok azt mutatják, hogy a birtokparcellázásra nálunk helyenként csaknem annyi szükség van, mint a telepítésre”, az indokolás a telepítés korlátozását és engedélyhez kötését állami, politikai, kulturai és társadalmi szempontokból jelzi szükségesnek, de hangsúlyozza, hogy a parcellázásnál ennyire nem lehet menni, mert ilyen korlátozások által

a tulajdonos szabad rendelkezési joga egészen megbénítatnék. Az indokolás nem is tartja szükségesnek a korlátozást, miután nálunk a kisebb gazdasági egységek szaporításában nincsen veszély és mert nálunk aránylag elég nagybirtok van. Csupán a birtokminimum megállapításában volna némi korlátozás lehetséges, ennek a kérdésnek a rendezését azonban idézett törvényjavaslat nem öleli fel.

A birtokfeldarabolás kérdésével nem mint jogász, hanem mint gazda kívántam foglalkozni azon benyomások alapján, amelyeket ezen ügyben mezőgazdálkodással foglalkozó népünk helyzetének ismerete nyújt, de ez indít egyúttal arra is, hogy a szép és nagy horderejű, maholnap valószínűleg tárgyalás alá kerülő törvényjavaslathoz ezen kissé gyöngé oldalára rámutassak.

Mindenkinek el kell ismerni, hogy hazánk egyes részeiben tulságos nagyarányu a nagybirtok, viszont azonban tagadhatatlan az is, hogy ezen sok nagybirtok eloszlása annyira egyenetlen, hogy vannak vidékek és községcsoportok, amelyek a nagybirtokok szomszédságát nélkülözik s eszerint a birtok és népesség megoszlása éppen nem egyenetlen, valamint ennek következtében a birtokfeldarabolások szüksége sem lehet az, helyenként tehát hatóságban jó volna, míg máshol nem az. De ettől eltekintve, miután a statisztika igénybevétele is csak egy eszköz az igazság kipuhatólására, az igazság pedig az, hogy nálunk, miután fejlett iparunk, élénk forgalmunk nincsen, felszaporodott legszegényebb népünk, a törpebirtokosok és zsellérek részére pedig csakis a nyári hónapokban kínálózik illő kereset, mindaz ami ezen keresetviszonyokat rontja, habár egyeseknek hasznára volna is, de miután sokkal több embernek ártana, a közérdek szempontjából joggal korlátozandó.

Már pedig tudjuk mindannyian, hogy a nagybirtok sokkal több embernek nyújt keresetet, mint ugyanazon birtok kisgazdák kezén ez készlet annak hangoztatására, hogy a birtokfeldarabolásokat éppen úgy szükséges kormányhatósági engedélyhez és bizonyos esettről-esetre a helyi viszonyokhoz mért feltételekhez kötni mint magát a telepítést.

Jól tudom, hogy nem lehet megakadályozni, hogy valaki birtokát eladja, viszont az sem akadályozható meg, hogy valaki földet ne vásároljon, mindazonáltal nem vélem kivihetetlennek, hogy nagyobb birtokok feldarabolási engedélye bizonyos feltételekhez legyen kötve. Ily szükségesnek látszó feltétel volna:

1. Hogy nagyobb birtokok feldarabolására minden esetben kikérendő a kormányhatósági engedély.

2. Hogy ily engedély megtagadható legyen, ha a feldarabolás 30—40 holdas részeknél kisebbekre tervezetnék. 30—40 holdas birtok tulajdonosa ugyanis rendszeren nem kerülheti el az idegen munkások alkalmazását, ezen intézkedéssel tehát el volna kerülhető, hogy egész falvak zsellérmunkássága egyszerre elveszítse megélhetési feltételét. Ezen rendelkezés ugyan

nem zárna ki azt, hogy a feldarabolás kisebb sőt apró részekre is megengedhető ne legyen.

3. Hogy minden parcellázási művelet kormányhatósági felügyelet alá helyeztessék. Szükségesnek vélem azt, hogy lehetővé váljon, a venni szándékozó kisgazdák közönséget a szerződési feltételek következményeire szakemberek által figyelmessé tenni.

4. Szükségesnek tartanám végül a parcellázást olyneműleg korlátozni, hogy csak oly gazdáknak engedtessék meg ily feldarabolások alkalmával a birtokszerzés, akik a venni szándékoló birtokrész árának legalább 60%-át készpénzben kifizetni képesek; nagyobbarányu megterheléssel szemben csakis a törpe birtoktulajdonosoknak és a zselléreknek volna a földvétel megengedendő. Ezen rendelkezéssel vélem a fél és negyedtelkes gazdákat — kik belterjesebb gazdálkodás mellett birtokukból ugys megélhetnek — a mindenüket kockázra tevő földvásárlástól visszatartathatók; mert éppen ezek közül szokott, ha a vételbe könnyen belemennek, a legtöbb tönkremenni. Törpebirtokosok és zsellérek, ha a vételbe bármi körülmények között belemehetnek, a legkevésőbbet kockázthatják.

Lehet, hogy ezen feltételek között több birtoknak a parcellázása válik lehetetlenné, de ez aligha képezne bajt, míg ha népünk nagyobb része megy a parcellázás következtében tönkre, az már mindenesetre igen nagy baj. Ma különben is egy parcellázási hajszra van folyamatban, mely a földárakat egészségtelenül és indokolatlanul annyira felszórta, hogy visszavisszavétel is tartani lehet.

Pókay Dezső.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Állattenyésztésünk fejlesztésének előfeltételei.

II.

A második fontos feladat a gazdasági terv szerinti legelőjavítási munkálatokat s az új rendtartás szerinti használatra az átmenetet vezetni. A harmadik feladat pedig a tervszerinti használatot és az új rend betartását ellenőrizni különösen azon idő alatt, amely szükséges ahhoz, hogy az intézkedések sikere biztosítottassék. A három feladat közül kétségtelenül az első, a legelső gazdasági terv elkészítése a legfontosabb és leginkább igényli szakképzett munkaerő közreműködését, mert a helyes terv és rendtartás a végzendő munkák és a további kezelés sikerének alapja.

Ezen legelőgazdasági tervek készítése a legelők sajátlagos szerkezeténél fogva különleges növénytani, növénytermesztési, megfelelő fa-tenyésztési, állattenyésztési és némi műszaki ismereteket feltételez, amelyeknek kellő mértékével csakis olyan egyén rendelkezhetik, aki ezen különleges feladatokra elengedhetetlen alapismereteket megfelelő irányban való tanulmányokkal kiegészítette.

A legelők helyes kezelésének és azok

megjavítás szervek kö rendszeres meglévő sz Az első te szik ugya állattenyész Azonban i ezen közeg kétség nem helyes kez sára szolg szerűen r nyomós ol természetű felügyelők ködési ter többször r huzamosab nek a szük folyamán p gyűjtött ad veket.

Másrészt donképpen és tapasztalás kérdésekre kezhetnek a kérdések m Azonban nél fogva m a legelők é értői munka nyek felada nem szorul

Az ügy fo és legelőra javítása és tervezési m tek, nevezet tesét, melyek való megfel nézetem az teni, sőt ez biztos alap lenne kellő elhanyagolt kelteni, a le foglalkozni hasonlóan e legelőinek, kezelésére n teni, valami okoskerűbb dítani.

Abban a lönböző rész kellően szer val olyan m területek érd ható nyomó kezelésének közel vinné. az ország ugyan csak vesszük, h egyik felad téren nagy máértsz pe

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR BUDAPEST
RÉSZVÉNY TÁRSULAT

Legtökéletesebb rendszerű — **gőzcséplőkészletek.**

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről!

Magánjárók

(uti mozdonyok)

cséplési-, vontatási- és **tarló-szántási** célokra (a mozdony után akasztott **egy ölet fogó ekével!**)

Olcso üzem!

Tökéletes munka!

Referenciával és bővebb felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Woha

kívánatos, hogy a tevékenység ez irányban is mielőbb kezdetét vegye. A legelőrendezőségek és kísérleti intézmények működése nemcsak a fennebb érintett munkálatokra terjedhet ki, hanem egyúttal a legelő- és rétképzési ismeretek terjesztésénél is közreműködhetnek, amelyek részletezését azonban itt mellőzöm.

A legelők és rétek megjavítása érdekében szükséges állami feladatokat a legelőrendezőségek és kísérleti intézmény működése természetesen nem meríti ki, hanem szükséges, hogy a legelőjavító munkálatok végrehajtása anyagi eszközök nyújtásával, illetőleg az anyagi eszközök megszerzésének megkönnyítésével is támogattassák. Ezen feladatok az első évben, mikor a tervező munkák megindulnak, alig háritanak terhet az államra, a későbbi évekre azonban szükségessé teszi fokozatosan megfelelő összegek felvételét az állami költségvetésbe. Ezen összegek azonban állattenyésztésünkre épp oly kamatozó befektetéseket képeznek, mint közvetlenül az állattenyésztésre hozott áldozatok.

Végül nem akarom felemlítetlenül hagyni, hogy a legelő javítására irányuló tevékenység szerintem nem szorítható csupán a havasi legelőkre, hanem fontossága bizonyos tekintetben nem kisebb az előhegyeségi, dombvidéki és síksági legelőkre sem. Az utóbbiaknál ezen tevékenység annyival inkább talál halás talajra, mert itt az állapotok nem kedvezőbbek, a legelőre fordított befektetések pedig a kedvezőbb kulturális viszonyok miatt inkább kamatoznak. Az alacsonyabb fekvésben a legelőrendezői tevékenység természetesen eltérő a magasabb fekvésűektől, mert itt sok helyen a legelők fokozatos feltörése és újragyepítése nemcsak veszélytelenebb, de sok helyen el sem kerülhet.

Károly Rezső.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Mezey Gyula.

A gabonarozsda a tudomány mai szemüvegén nézve.

II.

A rozsda-kérdést Sorauer Pál dr. a következő álláspontokból ítéli meg:

A gabonarozsda-gombának határozottan szükségük van a gazdanövényre, hogy azon megtelepedve táplálhassák magukat. Hiszen láttuk azok különválasztásánál, hogy azok különféle gabonafélésekhez ragaszkodnak. Ezen igényét a rozsdagomba nem valamennyi féleségre terjeszti ki egyenlően s ezen tulajdonságot az illető növény rozsdaérzékenységének vagy rozsdaellenállóságának mondjuk.

A szöveti és formai tulajdonságokat, melyekkel egy növénynek bírnia kell, hogy a rozsda-nak jó vagy rossz táphelyet szolgáltatson, még nem ismerjük. De hogy ezen tulajdonságokkal egy növénynek bírnia kell, azt azon kísérletekből tudjuk, melyek eredményeképp állítják, hogy egyenlő időjárás, egyszóval egyenlő körülmények között nevelt növények is különböző eredményt

mutattak a spóracsoportok száma és nagysága tekintetében, tehát itt is egyedi, individualis tulajdonságnak kell közrejátszani.

Hiszen minden növény azon tényező a gombára nézve, mint a talaj a kulturnövényeknek.

Hogyha a talaj fizikailag és kémiaiilag megfelelő, azaz a növénynek tetsző, úgy buja fejlődésű lesz. Ugy amint földünk az erősebb munka, rendszeres trágyázás által kellő erőben tartják fenn magukat, de az időjárás következtében, hozadéképességük változik, úgy változik évenként a rozsdagomba táplálaja, mert a formai és szöveti tulajdonságok kvantitása (tudományos értelemben), mindig egyenlő.

A rozsdagomba anyatalaja nemcsak hogy évente változik a gabonánövények összfejlődésével, hanem változik annak öregedésével, változik az egyes szervek fejlődési állapotával.

Mert pl. a gabonalevél lényegesen változik és pedig elsősorban a klorofilltestecsei (feltéve, hogy normális alakban és életerőben vannak jelen) öregednek meg. Legelőszőr: cianofill válik ki, majd a xantophil előtünése után kezdetét veszi a teljes megsárgulás. A levél elszegényedési procezzsusa nagyon hamar kezdődik és végtére csak a karotin-csoport marad hátra a sejttartalmat alkotni.

A rozsdasporák tehát még akkor is, ha az időjárás számukra kedvező, a levél idősége szerint különböző táplálajt találnak. Mert csak a levél egy bizonyos állapotában találják meg a kellő infekció talajt és ezen kellő állapot a különböző fajtáknál különböző időben éretik el, sőt egy és ugyanazon fajtánál is a vetés és talaj állapotától, továbbá a vetési időtől és az időjárástól függ. A szerint, amint egy rozsda főfejlődési időszaka valamely gabona főerzékenységi stádiumával egybeesik, van azután az egyik esztendőben fekete rozsda másik esztendőben barna vagy sárga rozsda, majd ezen, majd azon a féleségen előtűnve. Ha a rozsda csak azután telepedik le, miután a levelek főfejlődési időszaka elmúlt, konstatálhatjuk ugyan a rozsdabetegséget anélkül, hogy az a terméseredményt károsan befolyásolná.

Ezek után láthatjuk, hogy a rozsda elleni védekezés nem külsőleg ható szerekre irányul. Ezek nagyon keveset használnak — ha ugyan használja valaki. Sokkal több jövője van tehát annak, hogy — mivel a rozsda elterjedésének főelőmozdító az időjárási viszonyok — egy kevésbé érzékeny gabonaféleséget termesztünk.

Az időjárási viszonyok egyes esztendőben és egyes helyeken nagyon különbözők, sőt ugyan. azon időjárás egyes helyekre nézve is nem egyenlő befolyású. Ugyanaz az eseményiség pl. egy szabadon fekvő területen, melynek könnyű talaja van, a növények fejlődését előmozdítja, anélkül, hogy a rozsda-nak kedvezne, míg a szomszédságban levő erdőszegélyes földterület a rozsda által megtámadtatik. Mert minden bizonynyal az erdő melletti területnek kevesebb világossága és több nedvessége lesz, mint a nyíltfekvésű földnek.

Minden rozsdabetegség helyileg ítélendő meg. A gabonafélék épp úgy, mint minden más növény a helyi viszonyok szülőtte, tekintve fejlődési idejét

és fejlődési formáját. Ugyanaz a gabonaféleség más klimatikus viszony mellett már nem lesz ugyanaz. A tudomány azonban még nincsen annyira előrehaladva, hogy a legfinomabb (legkisebb) változásokat is precízze megállapíthassuk. Csak esetleg hosszas művelés után vesszük észre a féleség elváltozását s ilyenkor így szólunk: „Ez a féleség elkorcsosult, degenerálódott!”

Fődolgoz a gabonarozsda elleni védekezésnél, hogy a gazdának minden tényezőt el kell távolítani gazdaságából, mely a rozsda lételének kedvez s olyan féleségeket természeteni, de csak helyi féleségeket, melyek alkalmasak arra, hogy egy esetleges nagymérvű rozsdainvázióknak ellenállhassanak.

Magától értetődő dolog, hogy lesznek esztendők, melyekben kedvezőtlen időjárás következik be, amikor minden elővigyázat dacára is elő fog fordulni a rozsda, de mindenesetre annyit el lehet érni, hogy nagyobb időközökben meg leszünk védve a rozsda óriási pusztításaitól.

Ez eddigelé a leghathatósabb ut a hibás termések elkerülésére.

Mik tehát azok a káros tényezők, miket a gazdának el kell kerülni?

Idő tartoznak mindazon dolgok, melyek a buja levélfejlődést előmozdítják, tehát friss istállótrágya használata, erős chilisalétrom (fejtárgya) alkalmazása, azonkívül mély és nyirkos fekvések nehéz, kötött talajokon. Ezenkívül a kései vetés is veszélyteljesnek van elismerve. Gabonánk mindig jó kulturállapotban levő talajba kerüljön lehetőleg korai vetéssel, mert minél gyorsabb a gabona fejlődése az érésig, annál ellentállóbb az a rozsda iránt.

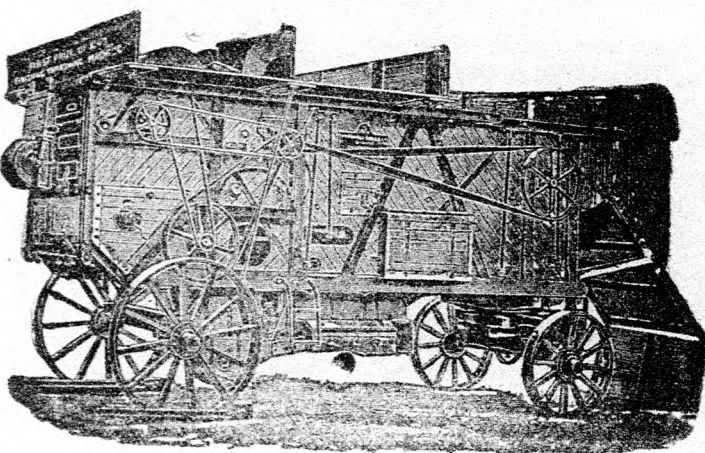
Általános nézet, hogy rozsdaellenálló gabona elérésére használjunk azok alá foszfor- és mésztrágyát.

Előbb említettük, hogy minden esztendőben a gabona különbözik minőségileg az előbbi évtől, mivel habár a vetőmag ugyanabból a féleségből van, mégsem egyenlő a tavalyival. Ha mi első pillanatra nem is vagyunk abban a helyzetben, hogy anatómiai és kémiai különbségeket tegyünk, mindenesetre be kell ismernünk a fiziológiai tapasztalat után, hogy a féleség minden egyes magja, teljesen egyenlő kulturviszonyokat feltéve is, egy másképp megépített, különböző egyedek fog szolgáltatni.

Minden mag különböző időjárási és főként táplálási viszonyok közt él, s így minden magnak külön karakterisztikája van, mely a csírázás és fejlődésnél nyilvánul, még pedig nagyság, levélfejlődés, gyökérszét, szárbaindulás és fejlődés tekintetében.

Minden egyes növény ugyanazon álláshelyen, különbözőképp fejlődött magvakat érlel. Pl. a babnövény hüvelyének közepén képződött mag van a legjobban kifejlődve, míg a szár és a hüvely alsó végében fekvő magvak nincsenek oly jól kifejlődve. Sőt a hüvelyek is más eredményt mutatnak. Az alul fekvő elsőnek képződött hüvelyek sokkal nehezebb szemekeket adnak, mint a felső későbbben képződött hüvelyek. A gabonánál szintén ismeretes, hogy a kalász középső részén álló magvak a legjobb fejlődésűek.

Ismert dolog, hogy a vetőmag helyes meg-

GRAEPEL HUGÓ, gépgyáros

Marshall Sons & Co. Limited vasárnapján
BUDAPEST, V ker., Váci-ut 40-48. sz.

Ajánlja: eredeti Marshall-féle gőzlekműhajtású, saját gyártmányú legújabb cséplőgépet, szabadalmazott kombinált gabona- és lőherocséplőgépet és szabadalmazott törekrosta vaslemezéből. Eddig körülbelül 8000 darabot szállítottam. Legjobb sikerrel kipróbálva.

Hajlandó vagyok ezen rostát bármely cséplőgéphez 14 napi próbára ktlideni és visszafogadni, ha nem jobb mint bármely más fajta törekrosta!

Gazdasági árjegyzéket, törekrosta-leírást, mintá: és elismerő levélfizetést kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

választ
fejlődés
kifejlesztés
is bizo
ségek
és áll
már a
arra n

109. A

területek
vetőmag.
Annyi
állóbb m
tétel a ro

GAZ

A mez

A gazo
benzinm
tesznek s
takarmány
benzinm
sára szolg
vágóknak,
részt, aho
szivattyu
Az üzem
kamra-ber
séglete és
a főelőny

választása milyen fontossággal bír a növény fejlődésére. Tehát annak a nézetnek kell még kifejezést adni, hogy a vetőmag megválasztása is bizonyára szerepet játszik a rozsdabetegségeknel, amennyiben ajánlatos teljesen kiért és állott magnak a használata. Azonban az már a praxis dolga, hogy bizonyosság tétessék arra nézve, vajjon rozsdá által megtámadott

ban rendesen megfelel a célznak egy 3—4 tényleges lóerejű motor; gyakran azonban felhasználják a cséplésre szolgáló lokomobilt: télen

körülvevő kerti telepeken — eddigelé az öntözésre szolgáló víz emelésére szolgáltak.

E néhány megjegyzéssel korántsem akartam a benzínmotor alkalmazásának tág körét kimeríteni; alkalmazást nyerhet ezenkívül bármilyen erőátviteli, eselleg világítási célra s míg aránylag kis teljesítményről van szó, üzemműködés tekintetében mindig nagy előnyben van a kis gőzgép felett. Nagyobb teljesítmény esetén a benzínmotor üzeme nem nyújt többé oly nagy előnyöket; e téren ma a modern gépipar egy más, hatalmas vívmánya, a *generátorgázüzem* jut mindinkább előtérbe. A generátorgázüzem bevezetésével a tüzelőanyag költsége rendkívüli mértékben csökkenthető; Kóring-rendszerű szívógázmotorok alkalmazása után a lóerőóránként szükséges tüzelőanyag költsége a motor nagysága és a telep fekvése szerint 1'25—2'5 fillér közt váltakozik.

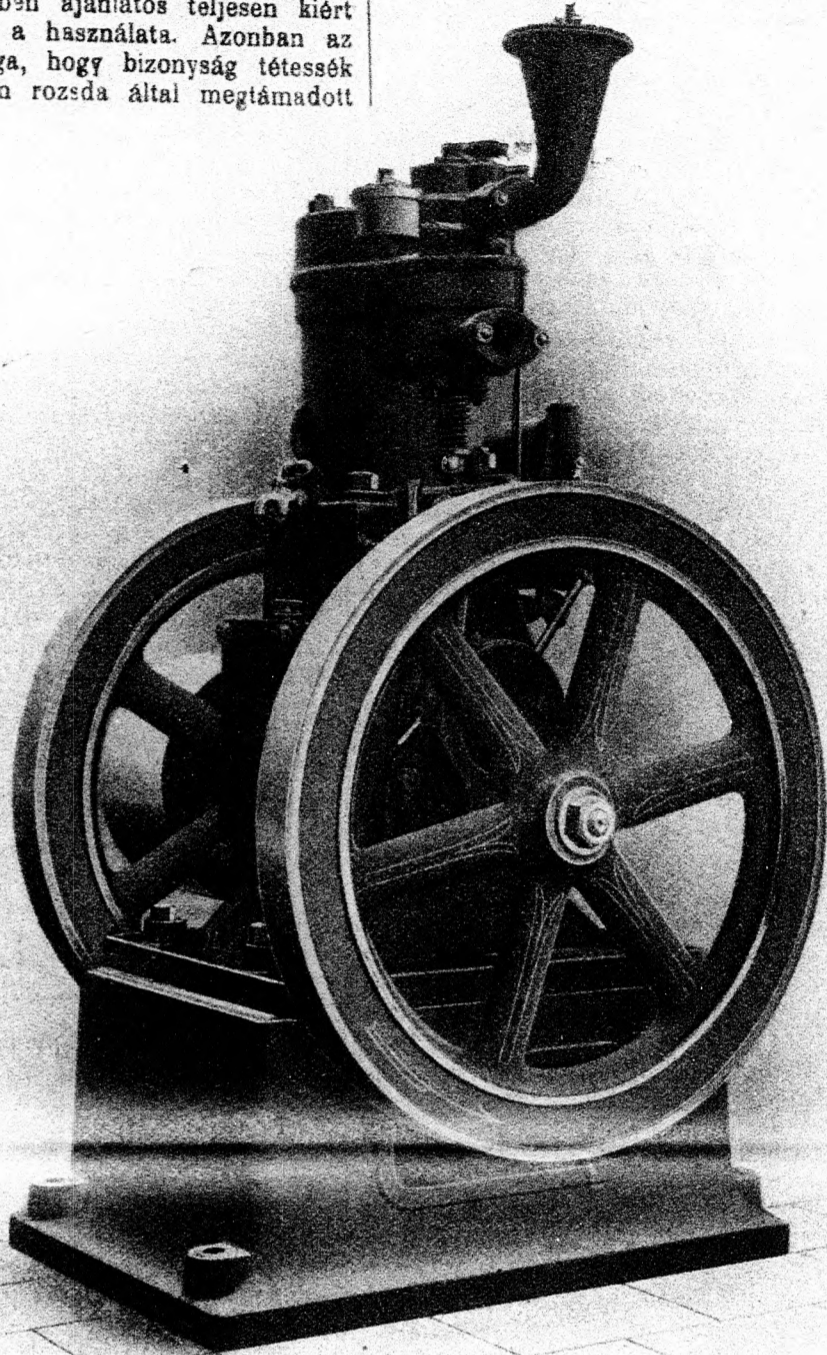
E szívógázmotorokat a Ganz-gyár 10 tényleges lóerő teljesítményen felül készíti s rendkívüli figyelemre tarthatnak igényt főleg a malomberendezések szempontjából, hol biztos üzemük és egyenletes járásuknál fogva nemcsak kiválóan beváltak, hanem épp rendkívül olcsó üzemüknek megfelelően üzemműködésben igen nagy megtakarítást tesznek lehetővé.

Felszólalásomban csak futólag utaltam a legfőbb szempontokra, melyek a motorok mezőgazdasági alkalmazására nézve irányadók s a t. szerkesztőség kegyes engedelmével egy más alkalommal leszek bátor különösen a most csupán érintett szívógázmotorok jelentőségéről bővebben szólan. Jelen soraimmal csupán a kis motorok kérdésének technikai szempontból való tisztázásához óhajtottam hozzájárulni s ezzel — úgy hiszem — igaz ügyet szolgáltam.
Kármán Tibor.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Olvasóink szives figyelmébe.

Mostanában tömegesen érkeznek hozzánk beteg növények és növényrészek, amelyeket mi ingyen pontosan továbbítunk megvizsgálás végett az illetékes vizsgáló állomásokhoz, mégis a kibontás, újból pakolás és expedálás következtében az illető küldemények késve és sokszor megromlott vagy elszáradt állapotban érkeznek rendeltetésük helyére. Kérjük tehát t. olvasóinkat, hogy az eljárás egyszerűsítése céljából az ilyen növényi és rovarmintákat ne hozzánk, hanem közvetlenül az illetékes intézetekhez küldjék be, ahol azokat rögtön megvizsgálják és a lehető legrövidebb idő

109. ábra. 4 tényleges lóerejű benzínmotor stabil felállításban. A lendítő kerék mögött a gyújtást létesítő mágneses induktor látható.

területeken sikerrel használható-e az esztendősi vetőmag.

Annyi bizonyos, hogy esztendősi mag fagyállóbb mint az ideai mag. Nem állhat-e ezen tétel a rozsdával szemben is fenn? . . .

Traunstein Géza.

a takarmánykamrába vontatják s ennek erőszükségletét fedeztetik vele.

Legújabb időben sikeresen kezdik kiszorítani a benzínmotorok azon többé-kevésbé kezdetleges berendezéseket, melyek — pl. a fővárosunkat

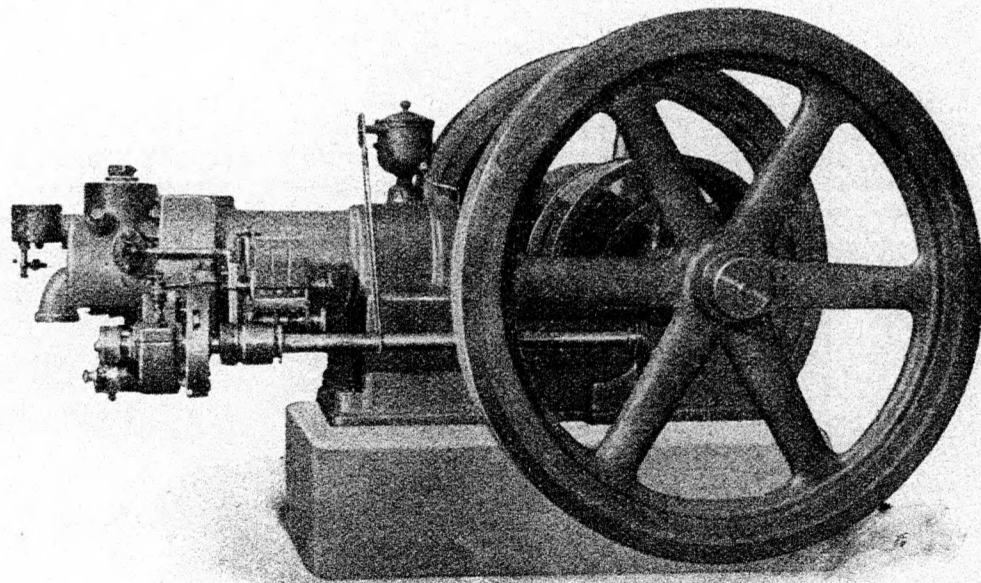
GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: Ifj. Sporzon Pál.

A mezőgazdasági célokra szolgáló motorokról.

II.

A gazdasági üzem egy másik köre hol a benzínmotorok mindinkább nagyobb jelentőségre tesznek szert, istállóknak s nevezetesen ezek takarmánykamráinak célszerű berendezése. A benzínmotor itt egyrészt a takarmány előállítására szolgáló gépeknek, szecskavágóknak, répvágóknak, deszálóknak hajtására szolgál, másrészt, ahol szükséges, az istállókat vízzel ellátó szivattyú erőszükségletét is könnyen fedezheti. Az üzem olcsóságán kívül az ily takarmánykamra-berendezéseknél a motor kis helyszükséglete és aránytalanul egyszerű kezelése képezi a főelőnyöket. Közepes nagyságu gazdaságok-

110. ábra. 16 HP benzínmotor stabil felállításban.

alatt közvetlenül levélben válaszolnak. És pedig: a rovarkárosított növények és rovarok a m. kir. rovartani állomáshoz, a beteg szőlőrések a m. kir. ampelológiai intézethez (mindkettő címe: Budapest II., Debrői-ut 15), egyéb beteg növények pedig a m. kir. növényélet és kórtani állomáshoz Magyar-Óvárra küldendők. A vizsgálat ingyenes. A minta beküldésének módjáról lapunk f. év május 30-iki 42. számában megjelent következő cikk: „Tájékoztató a m. kir. növényélet és kórtani állomás működéséről” ad bővebb felvilágosítást.

Kérdések.

291. kérdés. Naponta rendelkezésemre áll 1000 liter tehén tej-savó, amely mintegy 4 K.-ba kerül. Mily módon értékesítem azt szópós borjakkal, esetleg elválasztott borjakkal? Marha-állományom 8—10 drb szópós borju, 20—25 drb 1/2—1 éves borju. Milyen takarmányt etessek hozzá, esetleg milyen abrak-takarmányt?

ifj. B. I.

292. kérdés. Szeretnék egy magtárt építeni és azt cementspadlóval ellátni, de sokan azt nem tanácsolják, mert a cement izzad és a gabona romlik. Tényleg így áll-e a dolog?

M. D.

293. kérdés. 1. Egy kereszt buza, rozs, árpa és zab 18 kévével hány kilogramm szalmát, töröket és polyvát ad?

2. Egy magyar holdon hány mázsa csalamádé terem?

S. A.

294. kérdés. Tisztelettel kérem a mellékelt beteg rozskalaszokat megvizsgáltatni és a Köztelek hasábjain velem tudatni, mely betegségben szenvednek azok, illetve mily féreg bántja azokat?

S. A.

Feleletek.

Beteg buza. (II. felelet a 260. sz. kérdésre.) Kérdéstevő még május hóban egy beteg buzát küldött be, panaszkodva, hogy egyik buzatábláján, mely tizholdas, három holdnyi sárgul. Kérde, mi a baj? A beküldött egy fő nem volt sárga s rajta gombát nem találtam, csak a hesszeni légy álcaját és 3 drb gyökértutit. A beküldötől több sárga tövet kértem, friss állapotban. A kérdéstevő küldött is ilyet s panaszkodik, hogy a betegség az egész tiz holdat már megtámadta. A másodsor érkezett buza egészen sárga, fejletlen és rendszeren tökre van téve még ki nem hányt kalásza is. Gombát semmiféle nem találni a buzán, de rovar sem. Több száznak a tövén (sívüi) a hesszeni légy szivásának nyomára akadni. A legtöbb szár belseje pedig a klóropszlegy álcajának a rágását mutatja. A talaj nagyon kötött, összeálló. Azt hiszem, pusztított a kérdéstevő buzájában úgy a hesszeni, valamint a klóropszlegy, de emellett a kötött talaj átázottsága és a hűvös idő is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy buzája így szenvedjen.

M. Gy.

Savó mint borju- s marhatakarmanly. (Felelet a 291. sz. kérdésre.) A sajtgyártás után szár-

mazó savó tápértéke igen változik aszerint, hogy lágy vagy kemény sajtot készítenek-e a tejből s aszerint is, hogy kiválasztják-e a savóból a savóját s a zsencicét vagy sem. Egyébként pedig jellemző a savóra a nagy víztartalom, mely megnéhezíti azt, hogy nyáron, midőn víz-dús füvel s zöldtakarmánnyal él a marha, azzal etessük azt, míg ellenben télen semmi nehézséggel sem jár az idősebb borjúnak s fejősteheneknek nagyobb mennyiségű savót adni. Ezért czélszerűbbnek vélnék, ha a zöldtakarmányetetés idejében sertéshizlálásra használnák a savót, mely esetben 1000 kg. soványan beállított sertésre mintegy 150 kg. savót s 25 kg. darát lehetne naponta számítani. Ha borju- s marhatakarmanly gyanánt használjuk a savót, akkor a 1/2—1 éves borjunak legfeljebb 10, illetőleg 20, a kifejődött marhának 40 kg. édes savót adhatunk naponta, de csak midőn száraztakarmányon tartjuk az állatokat. Szópósborjúnak nem ajánlunk savót etetni. Az idősebb borjuk s kifejődött marhák táplálvány-szükségletének csak harmada vagy legfeljebb a fele nyer az említett savó mennyiséggel fődözést, mert a savó keményítőértéke csak 5—6 5/10%. Ha tehát pl. a középnagyságu fejőstehennek 40 kg. savót adunk naponta, akkor azzal 2—2 6 kg. keményítőértéket kapva, még vagy 2 5/3—3 kg. keményítőérték pótolandó széna, szalma és abrakkal. Utóbbi gyanánt a fehérjedusak (olajpogácsa, korpá, malátacsira stb.) választandók, mert a sajtanyag kiválasztása folytán kevés fehérje van a savóban.

Cselkó István.

Cementspadózat a magtárban. (Felelet a 292. sz. kérdésre.) A portlandbeton-burkolat, ha jól és szakszerűen van készítve, a legalkalmasabb magtárpadózatot képezi.

Hogy megfelelő legyen, ahhoz szükséges, hogy szilárd alapon fekdjék, tehát vagy földszinti helyiségekben, vagy holtozatokon s hogy felülete ne legyen simára csiszolva, hanem csak deszkasimítókkal kiegyengetve. A simára csiszolt beton tudniillik igen hideg és teljesen vízátthatlan, ugy, hogy a felületére lecsapódott vízpárából felszívni semmit sem képes. Tapintata ezért mindig hideg és nedves s ezt a nedveséget mindig a rajta, vagy közelében fekvő gabona veszi magába.

A kissé érdes felületű, tehát ki nem csiszolt beton ellenben jobb elszigetelő, mert porozitását megtartotta. Ezért a lecsapódás sem oly intenzív s ami reá csapódik, azt mohón magába szívja. Sőt nemcsak ezt, de még a gabonából is úgy, hogy a gabona rajta mindig szárazon fekszik.

A betonburkolat legalább is 8—10 cm. vastag legyen s felső 2 cm. vastag rétege 1:2 arányban készüljön jó minőségű portlandcementből és érdes szemű teljesen tiszta homokból.

Szakszerű munka mellett és ilyformán elkészítve a beton minden érdessége mellett is kemény felületű lesz s átátpátoláskor cseppet sem porlik.

Sz. Gy.

Egy kereszt gabona szalmatermése; csalamádé terméshozama (Felelet a 293. számú kérdésre.) 1. Habár az egy 18 kévés kereszt után nyerhető szalma és polyva mennyisége az évjárat szerint még ugyanazon gabonánemnél is nagy eltérést mutat, átlagos számí-

tásoknál a következő adatok szolgálhatnak alapul:

Egy 18 kévés kereszt után nyerhető: Őszi buzánál 50—60 kg. szalma és 10—20 kg. polyva és török, őszi rozsnál 60—70 kg. szalma és 10—20 kg. polyva és török, árpa és zabnál 45—55 kg. szalma és 5—10 kg. polyva és török. Pontosnak csak próbacéspélek után állapítható meg az egy kereszt után nyerhető szalma és polyva mennyisége.

2. A zölden letakarított csalamádé terméshozama a talaj és időjárás viszonyok szerint igen nagy eltéréseket mutat és magyar holdankint 100 és 300 q. közt váltakozik.

Hansch Árpád.

Fehér, üres rozskalaszok. (Felelet a 294. sz. kérdésre.) A beküldött rozstörökek az a baja, hogy kalászaik üresek, elszáradtak, fehérek. A leveleken egy kévés rozsdái és csekély mértékben levélgombákat (Septoria-t) találni, de ezek a bajt nem okozhatták. Rovar sincs a rozsbán. Csupán egyes száraz alsó izein látni rovarrágásokat. E rágások hosszuká-ak és a szárnak csak bőrére terjednek, nem hatolnak a szár mélyébe, azért a szár szilárd. A szár szilárdsága miatt nem hiszem, hogy a leirt rovarrágásoknak is valami köze volna a bajhoz. A rozsnál gyakori eset a koráért, üres kalász, akkor is, ha sem rovar, sem gomba nem bántja. A rozs idegen beporzásra szorul és ha virágzás idején hűvös, borult idő jár, sok lesz a rozsbán az üres kalász. De akkor is megtörténik ez, még pedig néha nagy mértékben, ha a rozstot vagy a kalászhányás idején, vagy a virágzaskor fagy-kár érte.

M. Gy.

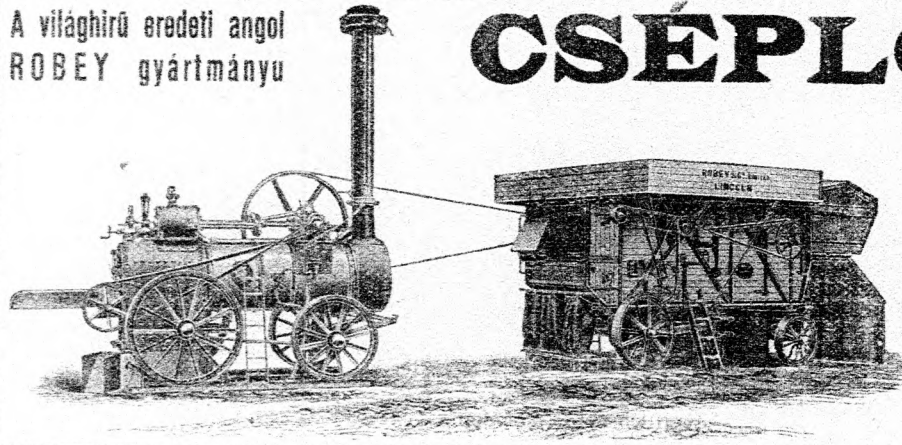
IRODALOM.

A tejjgazdaság alapvonalai. Irta Monostori Károly tanár. Szerző kétezredik szakmunkája. 149 oldal, 100 ábra. Ára 2 korona. (A Franklin-Társulat Kiadása.)

A népszerű szakműveiről előnyösen ismert szerző munkáinak e kétezredikében egy oly kérdést dolgozott fel, amely ilyen, a hisgzdát érdeklő alakban, megfejtelten állott. A tejjgazdaság egész nagy tárházába nyulva, szerző mindent felmarkolt, ami a gyakorlati életben szükséges.

Igen gyakorlatias beosztással, egyszerű, könnyen érthető irómodorával tárja szerző kivált a hisgzdák és tejjgazdasági szakiskolák szükségleteihez mérve az olvasó elé a tejjelő állatról s annak gondozásáról szóló fontos tudnivalókat. A II. fejezetben a tögyről, tejjelválasztásról, a tejjnek tulajdonságairól, annak megnyeréséről, a tejjelésre ható befolyásokról és e fontos tápszernak romlásairól, hibáiról s ezek megakadályozásáról tájékoztat. Rövid, de mindenre kiterjedő tanítást ad a tejjkezeléséről, eltartásáról, áruba bocsátásáról; a konzerválás (tartósátétel) minden módjáról; a tejj valamennyi vizsgálati formájáról. Továbbá feltárja a tejjfolynerést centrifugák segítségével s a nélkül; felvilágosít a tejjtermékek értékesítéséről; eközben a külön szeparátorokról és annak kezeléséről. Végül a sajt készítéséről szól, ismertetvén az ahhoz szükséges főbb berendezéseket, eszközeiket s a főbb sajtnevek előállí-

A világhírű eredeti angol ROBEY gyártmányu

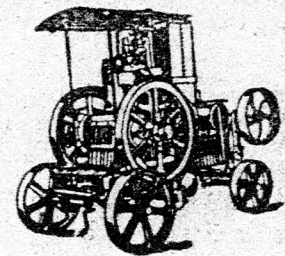

CSEPLŐKÉSZLETEK

a legkiválóbb benzinmotor lokomobilok

verőléczes dobbal ellátott vasramás cseplőgépekre párosítva.

SZÜCS ÖDÖN-NEL
BUDAPEST,
VI. ker., Nagymező-utca 66. sz.

tásának mértékét és azonosított alakú formájában a gyűjtemény sége és felhosszjárul ben nagy nünk.

Arbor de szép ameri ben a fák és ápolni. A mely Magy az iskolát a felbresztet ményei van szereti, feln becsülni. A sziv minden telen. E ren könyv a sa niktus irt a ozimen egy megfelelő k viseletként alkalmas he alatt művel getés közbe vény sajtás hasznos rov ját, az időj minden egy dulkan a mé kérdésekkel felelő válasz meséli el sz tapasztalatai sebbé. Kiadt korona.

Gyakorlati vásárlásának gépgyári fő ki, amelyek gatója elős elterjedése nagyon kivá megnéhezite vassuk az e ugyan meg vásárlás kö különben m miniszter is a füzet legj

Nagyobb birto

Állattenyésztés

A gabonaroze nézve

A mezőgazdas Levélzatról

M

tásának módjait. A szövetkezésről szólva szerző, őszintén ismerteti annak előnyeit; a szövetkezetté alakulás egész menetét, a szükséges irrományformákat és könyvvezetési mintákat. Száz jó ábra teszi még használhatóbbá e jeles, hézagot pótló munkát, mely szerzőnek az állatorvosi főiskolán tartott enemű előadásait populáris formában tükrözi vissza. A Falusi Könyvtár cz. gyűjteményben megjelenő eme művecske jelesége és feltűnő olcsó ára bizonyára erősen hozzájárul elterjedéséhez, melyet a közérdekből nagy mértékben kívánatosnak kell jelezniünk.

Arbor day. Sok szó esik mostanában erről a szép amerikai szokásról, mely a gyermeklélekben a fák és virágok iránti szeretetet van hivatva ápolni. A napokban jelent meg egy rendelet, mely Magyarországon is meg akarja honosítani az iskolában a fák napjait. A fa és virág iránt felbrazsított szeretetnek mélyrehatóbb következményei vannak. A gyermek, aki a fát és virágot szereti, felnőt korában embertársait is meg tudja becsülni. A virág iránti szeretet áplántálódik a szív minden zugába s az ilyen szív rosszra képtelen. E rendelet megjelenése előtt került ki egy könyv a sajtó alól. Wagner János, a neves botanikus irt a gyermekek számára „A kis kertész” czimben egy igen hasznos és e czélnak nagyon megfelelő kis könyvet. János és Juliska jó magaviseletükért kis kertek kapnak a városi ház egy alkalmas helyén. A szülők állandó felügyelete alatt művelik ezt és gondozzák. Játszva, beszélgetés közben ismerkednek meg a föld, a növény sajátjaival. Így ismerik meg a kártevő és hasznos rovarokat, az ültetés, metszés, oltás módját, az időjárás hatását a föld és növényzetre és minden egyéb e tárgyra vonatkozó dolgot. Kirándulnak a mezőre, erdőbe, hegyekre s érdekes kérdésekkel ostromolják szüleiket, melyekre megfelelő választ is kapnak. Majdnem 200 oldalon meséli el szerző az ifjuságnak e két gyermek tapasztalatait. A könyvet 97 ábra teszi érdekesebbé. Kiadta a Franklin-Társulat. Ára kötve 3 korona.

Gyárfaragási tanácsok és utalgazítások gépek czimű könyv. A Pál János miska-czi gépyári főkönyvelő egy 32 oldalas füzetet adott ki, amelyekhez Forster Géza az OMGE. igazgatója előszót irt. „A gépek minél erősebb elterjedése mezőgazdasági haladásunk terén nagyon kívánatos lévén, a gépelandásokat nem megnehezíteni, hanem megkönnyíteni kell.” Olvassuk az előszóban és e könyvecskében csakugyan meg van az irva, amire a gazdának vásárlás közben ügyelnie kell. A füzetnek ez különben már II. kiadása és a földművelésügyi miniszter is 4000 példányban megrendelte, ami a füzet legjobb ajánlólevele. Ára 60 fillér.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
Nagyobb birtokok feldarabolásáról	1021
Allattenyésztés.	
Allattenyésztésünk fejlesztésének előfeltételei	1022
Gazdasági növénytan.	
A gabonarozsda a tudomány mai szemüvegén nézve	1024
Gazdasági gépészet.	
A mezőgazdasági célokra szolgáló motorokról	1025
Levélsekély.	1025

	Oldal
Irodalom	1026
Vegyesek.	1027
Személyi hírek. — Gyászír. — Az aratósztrájk ügye. — Állatorvosi doktorátus. — A szeszértékesítés országos szervezése. — Szövetkezeti gabonaértékesítés Porosországhban. — Tenyészállatkiállítás Erdőhegyen. — Tejgazdasági szakiskola. — Hibaigazítás. — Ménosztályozás és selejtezés a magyar királyi állami ménesekben. — A seiymentenyésztés érdekében. — Fagyjelző. — Tanulmányi kirándulás. — Terményszállítások a hadsereg részére. — Két hetenkénti állatvásárok Bonyhádon. — Kiszáza képzőtanfolyam Karczagon. — Tenyészállat- és gépkiállítás Kolozsváron. — Kirándulás Bukarestbe. — Gazdasági gép- és borkiállítás Keszthelyen. — Állatorvosi korlátozások. — Sertésküldemények díj-számitása. — Gyümölcs- és gyümölcsfaküldemények kedvezménye	1029
Kereskedelem, tözsdé.	1029
Szerkesztői Szemetek.	1030

Személyi hírek. Lapunk felelős szerkesztője Szilassy Zoltán orsz. képviselő, e hó 13-án több napi tartózkodásra Bukarestbe utazik, hogy ott, mint a magyar kiállítás mezőgazdasági osztályának elnöke az OMGE. képviselőtében személyesen vezesse és ellenőrizze a rendezési munkálatokat. — Jeszenszky Pál egyesületünk titkára az OMGE. képviselőtében a Német Mezőgazdasági Egyesület XX-ik vándorkiállításának tanulmányozására Berlinbe utazott.

Gyászír. Venczelly Mihály kir. tan. nyugalmazott királyi közalapítványi felügyelő, megyebizottsági tag f. hó 9-én Turán 57 éves korában elhunyt. A megboldogultat f. hó 11-én helyezték örök nyugalomra a nyiregyházi r. kath. sírkertben.

Az aratósztrájk ügye lázas izgatottságban tartja a veszedelmezett vidékek gazdaközönségét s nyugtalanul várják az izgatásban bűnös szakszervezetek feloszlását, mi nélkül eredményt elérni nem lehet. Így is baj, hogy a vizsgálat elkésve indult meg és sokáig húzódik, holott az aratás ideje rohamos léptekkel közeledik. A belügyminiszterium erélyes közbelépésére égető szükség van, mert a tömegsztrájkra való izgatás még sem tűrhető el egy jogállamban, még kevésbé a már megkötött szerződések teljesítésének a megtagadására való izgatás. Semmi kifogásunk az ellen, ha a munkás nem köt szerződést, ha túlkövetelő. A gazda segít magán, ahogy tud, de bizonyos, hogy ennek a munkás fogja kárát valani. A tapasztalat azonban azt igazolja, hogy ez sehol sem vált a munkások kárára, mert egy csalódás is elég volt arra, hogy mesterségesen felfokozott követeléseit elejtse s bujtogatóitól elforduljon. Ha azonban a munkás már szerződést kötött, ennek betartását a legnagyobb szigorral kell követelnünk, mert az ily állapotok eltürése megingat minden jog-alapot és biztonságot s a gazda a mun-

kások nem csekély kárára nélkülök lesz kénytelen számadást csinálni. A közigazgatás késedelmessége és lanyhasága azonban nagy bajokat szülhet részint a rendezésvégzés révén, részint az elpusztult termés és keresethiány nyomán feltűnően fellépő éhínség képében. Nem hagyhatjuk megemlítés nélkül, hogy maga a gazdaközönség is elkésve látott veszélyeztetett érdekei védelméhez s tulságosan sokat vár az államtól. Az állam kötelessége a rend- és vagyonbiztonságról s a szerződések végrehajtásáról gondoskodni, de a munkaadók szervezéséről a gazdának maguknak kell gondoskodni. Vegyének példát a munkások szakszervezeteitől, amelynek több tagja és több bevétele van, mint az összes megyei gazdasági egyesületeknek.

Állatorvosi doktorátus. A király, Darányi Ignác földművelésügyi miniszter előterjesztésére jóváhagyta az állatorvosi doktorátus új szabályzatát, melylyel a budapesti állatorvosi főiskolát a doktorraavatásnak, illetőleg *Doctor medicinae veterinariae* czim adományozásának jogával ruházta fel. Doktorok azok az állatorvosok lehetnek, akik oklevelök megszerzése után önálló tudományos vizsgálatokkal foglalkoztak s az ezek alapján megírt értekezés (doktori dissertáció) benyújtása után az állatorvosi tudományoknak szabadon választott három tárgyából a doktori szigorlatot sikerrel letették. Ezenkívül a főiskola a király előzetes engedélyével olyan szakembereknek, akik az állatorvosi tudomány fejlesztése körül kiváló érdemeket szereztek, a tiszteletbeli doktori czimet adományozhatja.

A szeszértékesítés országos szervezése. A szeszértékesítő központ érdekében legutóbb Beregszászon volt értekezlet, amelyen a szervezőbizottság részéről Woltitz Gusztáv igazgató vett részt. Az értekezleten részt vett szeszgyárosok 4500 hekt. kontingens szeszszel csatlakoztak a központhoz, úgy, hogy a szükséges mennyiség biztosítva van. Junius 11-én Trencsénben, 13-án pedig Veszprémben lesz értekezlet a szeszértékesítő központ szervezése tárgyában.

Szövetkezeti gabonaértékesítés Porosországhban. A porosz kormány jelentést terjesztett be a képviselőháznak, amelyben beszámol a szövetkezeti gabonarakár czéljaira megszavazott összegek hovafoordításáról s egyuttal a gabonaértékesítő szövetkezetek működéséről is. A megszavazott öt millióból eddig gabonaraktárak építésére kiadtak 4.505,195 márkát, rendelkezésre áll még 494,804 márka. Államköltségen gabonaraktárt nem számdékoznak többé építtetni, miután ott ahol gabonaraktár építésének szüksége fenforog, a költségeket az időközben megerősödött szövetkezeti kötelek rendszeren a saját anyagi forrásaikból teremtik elő. Azért is a kormány ezuttal lezárja jelentését a szövetkezeti raktár-alap hovafoordításáról, miután ilyen jelentések előterjesztésére többé szükség nincsen. Ami a gabonaértékesítő szövetkezetek működését illeti, ezekről a betérjesztett mérlegek alapján a következő adatok szólnak: huszonegy gabonaraktár-szövetkezet összesen 240,133 márka nye-

Jobb és megbizhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk, mint a minőket 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari magkereskedésben Budapest, VII., Rottenbiller-u. 33. — IV., Kossuth Lajos-u. 4. kaphatni.

reséget mutat ki és csak három szövetkezet szenvedett összesen 3236 márka veszteséget. A szövetkezeti gabonaértékesítéséről — így szól a hivatalos jelentés — tehát jogosult az az ítélet, hogy ez lényegében megfelelt a várakozásoknak.

Tenyészállatkiállítás Erdőhegyen. Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesülete: f. hó 29-én Erdőhegyen tenyész- és szarvasmarhakiállítást rendez. A kiállítás tisztán helyi jellegű, amennyiben csakis aradvármegyei gazdák és birtokosok vehetnek részt saját nevelésű lovai és szarvasmarháival. Pénzdíjakat csakis kistenyésztők nyerhetnek, nagytenyésztők a pénz értékének megfelelő állami arany vagy ezüst oklevéllel díjaztatnak. Bejelentések az Aradvármegyei Gazd. Egyesület titkári hivatalához intézendők.

Tejgazdasági szakiskola. A sárvári tejgazdasági szakiskolában szeptember 15-én üzletvezetői kurzus nyílik meg, amelyre a jelentkezők 480 korona állami ösztöndíjat kapnak, de csak olyanok vétetnek fel, akik gazdasági akadémiát, vagy gazdasági iskolát végeztek. Ezenkívül az iskola husz 360 koronás ösztöndíjra hirdet pályázatot. Az egy évig tartó kurzuson tejgazdasági kezelőket képeznek ki és csakis földmivelőiskolát végzettenek vesznek fel. Kérvényeket az üzletvezetői kurzusra augusztus 1-ig, a kezelői ösztöndíjért pedig július hó 20-áig kell benyújtani az iskola igazgatóságához.

Hibaigazítás. Lspunk 44. sz. számában megjelent „Állattenyésztésünk előfőtételei” című közlemény 10-ik bekezdésének utolsó feltevése 3-ik sorában a *mainál* kifejezés helyett *amannál* olvasandó.

Ménoosztályozás és selejtezés a magyar királyi állami ménesekben. A magyar királyi állami ménestelepek ményanyagának osztályozása, illetve selejtezése a következő napokon fog megtartatni: Ugymint: Debreczenben július hó 9-én, Szatmárnémetiben 11-én, Székesfehérvárott 12-én, Turiaremetén 13-án, Eperjesen 14-én, Bábóán 14-én, Rimaszombaton 16-án, Nyitrán 17-én, Deesen 18-án, Sepsiszentgyörgyön 20-án, Palióban 20-án, Nagyatádon 21-én, Homoródon 21-én, Jászberényben 26-án, Nagykőrösön 28-án, Dorozsmán 29-én, Békéscsabán 30-án, Baján augusztus hó 4-én, Verseczen 6-án. A fenti napokon kiseljzett, de még tenyésztésre használható ménnek a helyszínén azonnal el fognak adatni.

A selyemtenyésztés érdekében. Darányi földmivelésügyi miniszter körrendeletben utasította a vármegyéi alispánjait, hogy a selyemtenyésztési szakközégek előterjesztése alapján a köztereken és közutak mentén ültetett szederfák lombfeleslegét az oly községek lakói részére engedjék át, ahol ilyenben hiány mutatkozik. A miniszter elrendelte, hogy ily kérelmeket a járási főszolgabírók intézzék el, miután a kérelmeknek a községi előjárásokhoz utalása esetén nehezen lehet megakadályozni, hogy a szederfák lombfeleslegének átruházásának kicsinyes érdekek útját ne állják.

Fagyjelző. Széri Akos debreczeni lakos egy önműködő fagyjelző berendezést talált föl, melyet a Debreczeni Gazdasági Egyesület megleghangú előterjesztéssel terjesztett föl a földmivelésügyi miniszterhez, kipróbálását kérve.

Tanulmányi kirándulás. A keszthelyi gazdasági tanintézet III. éves hallgatói tegnap tanulmányi kirándulást tettek Zalaegerszegrre, Faragó Béla magpergető gyára és csemetekertjeinek megtekintése végett. Az intézet III. éves növendékei 45-én, Lovassy Sándor tanárnak vezetésével Keszthelyről reggel a 8³⁰ órai vonattal érkeztek Zalaegerszegrre. Az állomáson Faragó

Béla tisztviselői karával s a meghívott vendégek várták az ifjúságot. Rövid villásreggeli után felkerekedett a társaság s hosszú kocsisorban először a magpergető gyárat, azután a páter-hegyi és egyéb csemetetelepeket tekintették meg. A kirándulás után Faragó Béla a barossligeti vendéglőben magyaros sziveséggel megvendégelte az egész kiránduló társaságot, amely cigányzene mellett a vonat indulásáig együtt maradt. A társaság nevében Lovassy Sándor dr. megköszönte a szives fogadtatást, az ifjúság a város megtekintése után elbucszva a szives gazdtól, a délutáni vonattal visszautazott Keszthelyre.

Terményszállítások a hadsereg részére. A magy. kir. honvédsapatok részére 1906. évi szeptember 1-től 1907. évi augusztus 31-ig terjedőleg szükségelt és ajánlati uton fedezetet nyerő gazdasági termékek beszerzéséről szóló hirdetményből az alábbi kivonatot közöljük:

Katonai átvevő állomások

Termékek	Székesfehérvár	Veszprém	Sopron	Kőszeg	Pécs	Kaposvár	N.-Kanisza	Pápa	Zalaegerszeg	Keszthely
Zab q.	613	245	460	123	4300	245	365	4140	3066	2990
Széna q.	470	204	317	102	3480	204	286	3352	2514	2412
Alomszalma q.	300	122	229	61	2146	122	183	2069	1533	1495
Ágyszalma q.	180	135	170	60	270	135	150	240	180	66
Kemény tűzifa köbm.	—	544	523	261	1161	372	745	107	176	210
Köszén q.	275	—	2480	—	3356	783	2051	511	313	—

A széna, szalma és tüzelőanyagra az ajánlatok június 15-ig, a zabra augusztus 15-től szeptember 15-ig adandók be.

A szállítási módokat s az összes feltételekre nézve részletes felvilágosítást nyújt a székesfehérvári V. honvéd ker. parancsnokság.

Terményszállítások a hadsereg részére. A cs. és kir. közös hadsereg csapatai részére 1906/1907. évekre szükségelt s ajánlati uton fedezetet nyerő gazdasági termékek beszerzéséről szóló hirdetményből az alábbi kivonatot közöljük:

Katonai átvevő állomások

Termények	Kassa	Eperjes	Eger	Gyöngyös	Igló	Kiszeben	Lőcsé	Losonc	Miskolc	Besztercebánya	Munkács	M.-Sziget	Nyiregyháza	Szatmár-Németi	Ungvár
Rozs q.	1100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zab q.	15170	2170	560	10600	130	130	520	3180	10300	140	150	150	16400	150	640
Széna q.	10460	3770	440	6940	100	100	430	3720	13640	1.0	130	130	11500	130	530
Alomszalma q.	5660	2030	270	4290	60	60	280	2000	7950	70	80	80	7100	80	320
Szeeska q.	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ágyszalma q.	970	420	400	200	120	120	300	520	870	130	140	140	330	130	400
Kemény tűzifa m ³	2610	1460	380	370	500	380	1120	1580	480	500	580	590	180	470	1130
Köszén q.	250	—	4200	2030	—	—	—	1750	7750	—	—	—	4200	—	—

A rozsrá és zabra vonatkozó elővételre, továbbá a zabszállításra vonatkozó bérletre folyó évi augusztus 15-től szeptember 15-ig terjedő időben; a tűzifára és köszénre vonatkozó elővétel és bérletre legkésőbbben folyó évi június 20-ig; a széna, alomszalma és ágyszalmának bérlet-szerű beszerzésére vonatkozó ajánlatok július 1-től 15-ig adandók be a kassai 6. hadtest hadbiztosságához.

Allatvásárok Bonyhádon. Bonyhádon évente márczius hó elejétől október hó végéig minden hó második péntekén állatvásár tartatik, amely vásárokon bonyhádi tájfajta szarvasmarha (tenyészállatok és lekötötti való ökrök), úgy egyéb állatok is beszerezhetők. Az érdeklődőknek bővebb felvilágosítással szivesen szolgál az elől járáság. A Hidas-Bonyhád vasuti állomáson kocsik, Bonyhád vendéglőben szállás mindenkör kapható. Az első vásár kivételesen 1906. évi június 15-én lesz megtartva.

Kisgazdaképző tanfolyam Karcagyon. A karczagi m. kir. földmivelőiskolánál főképpen kisgazdák gyermekei részére folyó évi október hó 1-én — az előbbi évekhez hasonlólag — két évre terjedő tanfolyam szerveztetik. Az iskolának célja kisgazdák, esetleg munkafelügyelők, magiárosok vagy majoros gazdák kép-

zése. A tanfolyam 2 év, mely minden év október 1-én kezdődik. Felvételnél a kisgazdák gyermekei előnyben részesülnek. A felvétel iránt már június hó végén személyesen vagy írásban lehet jelentkezni az igazgatóságnál. Felvehető minden 17 évet betöltött ifju, ha ép, erős testalkattal bír, írni, olvasni és a négy alap művelettel számolni tud. A tanuló lehet fizetéses és teljesen ingyenes. A fizetéses tanulók egy évre 300 koronát fizetnek. Alapítványi hely van 9, fizetéses 10. Az alapítványi helyek elnyerése érdekében részletesebb felvilágosítást a karczagi m. kir. földmivelőiskola igazgatósága ad.

45.
szerekre
és új ta
egyenm
tések é
Mindkét
a részle
jelentő
Kirán
kiállítás
július 6-
kávész
Predeáló
sinajai
roleumt
féláru u
vételt L
Marosvá
bejelent
kirándul
szóló ig
kívül Ro
ják tekin
zék, hog
Látvány
Braila é
hány mo
sen át, m
restben
áru ellát
Gazdas
A. Kesz
és 26-án
házipari
céljára
literes, k
be bérme
kéőbb j
disz- és
Kiállítás
Állatfo
ségi
belügym
26.361.

Alapított 1873. **Erőtakarmanly és mütrágya nagykereskedés** Alapított 1873.

DUKES ÉS HERZOG

GALGO CZ. Interurban telefonszám: 1.

Mintázott előnyarájlatokkal készséggel szolgálunk.

BUDAPEST. Királyi bérpalota. Interurban telefonszám: 35-09.

Buza
Rozs
Zab
Tenger
Arpa
KER
(G
bizomány
Az idője
kielegítő.
maradt, en

szerekre, háztartási gépekre, háziipari cikkekre és új találmányokra stb. Így a verseny tisztán egymemű tárgyak között történvén, a kitüntetések értéke jóval nagyobb és realisabb lesz. Mindkét kiállításra már legközelebb kiküldetnek a részletes prospektusok, programok és bejelentő ıvek.

Kirándulás Bukarestbe. A román nemzeti kiállítás megtekintésére induló magyar társaság július 6-án d. u. 4 órakor Brassóban a Dr. Klerkavéházban találkozik. Brassóból másnap reggel Predealon át utaznak Bukarestbe. Útközben a sinajai királyi nyaralóhelyet és a campinai petroleumtelepeket is megtekintik. A kirándulók féláru utazási kedvezményt élveznek. A részvételt László Gyula rendezőbizottsági titkárnak Marosvásárhelyre legkésőbb június 20-ig kell bejelenteni. 12 korona beküldése ellenében a kirándulók kedvezményes vasuti jegy váltására szóló igazolványt kapnak. A kik Bukaresten kívül Románia más nevezetességeit is megakárják tekinteni, a részvétel bejelentésekor jelez-zék, hogy a romániai körutban is részt vesznek. Látnivalók Constantza feketetengeri kikötő, Braiila és Galatz dunai kikötővárosok és néhány moldvai csángó község. Visszatérés Gyimesen át, pihenés Tusnád székely fürdőn. Bukarestben 50-60 ingyen szállás van. Mérsékelt áru ellátásról a rendező-bizottság gondoskodik.

Gazdasági gép- és borkiállítás Keszthelyen. A Keszthelyvidéki Gazdakör folyó hó 24., 25. és 26-án gazdasági gép-, borszemesági eszköz-, háziipari és borkiállítást rendez. A kiállítás céljára minden egyes fajtaból három 7 decziliteres, kellőleg vignettázott üveg bor küldendő be bérmentve a fenti cím alatt és pedig legkésőbb június hó 22-éig bezárólag. A kállítás dísz- és elismerő-oklevéllel lesznek kitüntetve. Kiállítási díjat nem szednek.

Állatforgalmi korlátozások. Az Állategészségügyi Értesítő 704. száma szerint az osztrák bejegyzészet folyó hó június hó 8-án kell 20.000. számú hirdménye szerint a sertés-

vész betegség fennállása miatt a sertéseknek Ausztriába való bevitele a következő területek-ről tilos: *Liptó vármegyének* Ausztriával határos *Liptóújvári* járásából, *Szepes vármegyének* Ausztriával határos *szepeesszombati* járásából és *Poprád r. t. városból*; továbbá a horvát-szlavonországi *Lika-Krbava vármegyének* Ausztriával határos *gospiczi* járásából és *Karlobag* városból és *Zágráb vármegyének* Ausztriával határos *samobori* járásából. Továbbá a *sertésorbáncz* betegség fennállása miatt tilos a *sertéseknek* Ausztriába való bevitele: *Arva vármegyének* Ausztriával határos *vári* járásából és *Szepes vármegyének* Ausztriával határos *óubli* és *szepešfalvi* járásából és *Óubli r. t. városból*. Viszont a *sertésvész* betegségnek Ausztriába történt behurczolása miatt a *sertéseknek* Ausztriába való bevételére nézve *Nyitra vármegyének szakolczai* járása és *Szakolcz r. t. város* ellen fennálló beviteli tilalom hatályon kívül helyeztetik.

Sertésküldemények díjszámítása. A folyó év április 1-től érvényes újabb díjszabási határozmányok értelmében a tartályok nélkül feladott sertésekért, ha a vasut a küldemények súlyát a kiszolgáltatás előtt megállapította, a fuvardíj a vasut által megállapított súly alapján számítottatik. Ha azonban a kiszolgáltatás előtt a vasut nem állapította meg a küldemények súlyát, akkor a következő szabványsúlyok vétetnek a díjszámítás alapjául: malacz szabványsúlya darabonként 20 kg., süldő 30 kg., sovány-sertés 60 kg., hizottsertés 170 kg. Sertésküldeményeket a fuvarlevélben az állatok minősége szerint elkülönítve darabszám szerint kell megnevezni. Fuvarlevélként a fuvardíj legalább 1200 kg.-ért számítottatik. Mérsékelt mértékben való mérséklésénél 10%, más mértékben való mérséklésénél 5%-kal rövidítettik. Kocsirakományokban leendő feladás esetén, amilyen minden kérészet kiadásra megállapítottatik, hogy a kocsi rakterülete teljesen kihasználható és hogy a kérdésbe jövő egész szállítási utvonatra a rakterületi díjszabás alkalmazható, a küldemények súlya mérlegelés útján nem állapítandó meg.

Gyümölcs- és gyümölcsfaküldemények díjkedvezménye. Klábertelep állomáson gyorsárúként feladásra kerülő gyümölcs, nemkülönben élő gyümölcsfák és szőlőesszők után a budapest-tiszai és a kecskemét-lajosmizsei helyierdekü vasuti vonslon a különösen mérsékelt gyorsárú, illetve az A) osztály díjtételei alkalmaztatnak rovatolás útján május hó 15-től a folyó év végéig. A mérséklés a rendes díjtétellel szemben 40-60, illetve 90-110%-nak felel meg.

Ki akar kölcsönt? Aki birtokára jelzálog-kölcsönt akar fölvenni, forduljon bizalommal a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetéhez, Budapest, V., Géza-utca 2. szám (saját ház). Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főczélja azonban, hogy a közép- és kisbirtokosokon segítsen, ezért kölcsönöket már 300 K.-tól kezdve ad. Aki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsön-vel segíthet terhén. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden a kölcsön körüli teendőt ellát. Kölcsönök a földbirtok fele értékéig 20, 30, 40, 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben bármikor minden díj nélkül visszafizetheti. Az intézet jelenleg 4%-os és 4 1/2%-os záloglevél kölcsönöket ad s a 4 1/2% százalékos kölcsönök egyik módozatát minden levonás nélkül készpénzben fizeti ki. *Parcellázásokról* az intézet minden tekintetben segédkezik. Az intézet egyszerű levélre bárkinek szívesen ad felvilágosítást.

Nemzetközi gabonapiacz 1906 június 9-től 1906 június 13-ig.

	Kelet	E f f e k t i v á r a k									Határidő	H a t á r i d ő s á r a k					
		Budapest	Liverpool	Wien	Prága	Mannheim	Páris	New-York	Chicago	Buenos-Ayres		Budapest	Liverpool	Berlin	Páris	New-York	Chicago
Buza	12	16.75	17.35	17.90	17.60	21.16	22.82	17.74	15.44	17.55	Jul.	15.74 ⁶	17.35	21.88	22.64	16.30	15.38
	9	16.65	17.21	17.90	17.60	20.92	22.76	17.58	15.18	17.60	Szept.	16.24 ⁷	17.41	21.16	21.16	16.52	—
Rozs	12	12.95	—	14.00	15.17	17.98	14.56	—	—	—	Jul.	—	—	18.74	14.80	—	—
	9	12.95	—	14.00	15.17	17.98	14.80	—	—	—	Szept.	13.04 ⁶	—	18.32	15.18	—	—
Zab	12	18.60	—	19.10	17.90	19.86	—	—	—	—	Jul.	—	—	19.58	—	—	—
	9	18.00	—	19.10	17.90	19.34	—	—	—	—	Szept.	13.38	—	18.04	—	—	—
Tengeri	12	12.95	11.60	15.50	17.45	17.34	—	11.52	10.20	9.40	Jul.	12.72	11.60	15.34	—	11.60	10.20
	9	13.15	—	13.90	17.45	17.34	—	11.32	9.92	9.45	Szept.	11.22 ⁸	11.96	—	—	—	—
Árpa	12	14.50	—	14.00	—	—	—	—	—	—	Jul.	13.04	11.77	15.22	—	11.32	9.92
	9	14.50	—	14.00	—	—	—	—	—	—	Szept.	11.28 ⁷	11.63	—	—	11.22	—

Jegyzet: *) okt. 7) 1907 április. 8) 1907 május.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonatózsde.

(Guttman és Wahl budapesti terménybizományi czég jelentése.)

Budapest, június 9.

Az időjárás a lefolyt hét folyamán nem volt teljesen kielégítő. A hőmérséklet állandóan alacsony és hűvös maradt, emellett az egész országra terjedő tartós és

bő csapadék állott be. A tengerinövény fejlődésére eme esőzések kétségteletlenül igen jó hatással voltak, de kevésbé az őszi vetésekre, mert a sok vidéken megdőlt gabonánál a rozsa képződése, illetve annak továbbterjedése volt félős. A hét vége felé az időjárás ismét derült lett és kívánatos volna, hogy a bekövetkező verőfényes és szárazabb kedvező idő a beállott károkat mielőbb pótolhassa. A vizállás tovább emelkedett és rendkívül magas. A külföldön nagyobbára ugyancsak esős és hűvös idő uralkodott.

A külföldi piacokon az irányzat inkább tartott marad. Egyrészt az időjárás nem volt megfelelő, másrészt az

emelkedő tengerentuli jegyzések is befolyással voltak. Amerikában a vetések állása felől beérkező hírek kedvezőtlenebbek voltak, az időjárás sem volt megfelelő és némi ingadozás után gyorsan emelkedő irányzat érvényesült. Emellett a látható buzakészletek megcsappantak, az ország belsejéből való hozatalok gyengék és az Európa féle uszó buzamennyiség is lényegesen kisebb. A hét végével megjelent Cinc Price Curr. jelentése ezzel ellentétben, a terméskilátások lényeges javulásáról szól. Argentínában a kínálat ugyancsak gyengült és az árak emelkedtek. Az elszállítások gyengébbek voltak a múlt heteknél. Az angol piacok a tengerentuliakkal ellentétben

nagyobbára csendesek voltak, az árak csak nehezen tartottak és csak a hét vége felé lett a hangulat barátságosabb. Franciaországban a forgalom gyenge maradt és az árakban alig van változás. Németországban (Berlin) is csak jelentéktelen változások voltak, míg a hét végével szilárdabb irányzat érvényesült. Németalföldön és Belgiumban a forgalom gyenge maradt és a fogyasztási kereslet a megszokott szűk keretben mozgott.

Nálunk az időjárás iránt táplált aggodalmak szilárdítólág hatottak az úzletre. Az úzlet élénkebben alakult és tengeri, valamint árpa kivételével az árak is emelkedők voltak. A hét végével a hangulat általában csendesebb. A helybeli kereskedők közös megállapodása értelmében e héten az 50 kg.-os súlyegység alapján történtek az eladások.

Az úzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük: Buza az egész hét folyamán szilárd irányzatú volt. A kínálat készáruban jelentékenyen gyengült és a hozatalok, különösen vasúti áruban határozottan csekélyek, míg a malmok ennek ellenében jobb vételkedvet tanúsítottak. A lisztfogyasztási viszonyok ugy látszik javultak, másrészt az időjárás lefolyása és a határidőpiac emelkedése is hatást gyakorolt. Malmaink így tehát nagyobb beszerzéseket eszközöltek és élénkebb forgalom mellett az árúbiratók is — habár csak mérsékelt — felemelt árköveteléseket vihettek keresztül. Az árak körülbelül 140,000 mm. forgalom mellett a múlt héthez viszonyítva 50 kg.-ként 15—20 fillérral voltak magasabbak. A hét végével a hangulat nyugodtabbra fordult és az elért árelőnyből 5 f. ismét veszenbőbe ment.

Rozs tovább is mérsékelt van kínálva, de a forgalom is gyenge maradt. Az irányzat a hét folyamán így alig változott és csak később lett az emelkedett buzaúzlet hatása alatt kellemesebb, úgy, hogy 5 fillérral magasabb jegyzések per 50 kg. voltak elérhetőek. Minőség szerint budapesti paritásra 6'25—6'40 K. jegyzünk. A hét vége felé e czikk is csendesebb.

Árpa (takarmány- és hántolási czélokra) ugyancsak gyengén van kínálva, de az érdeklődés is csak szűk keretben maradt és a forgalom így jelentéktelen volt. A múlt heti árak 6'50—7— K. per. 50 kg. helyben nem változtak. Maláta és sorárpák (állomásokon átvéve) is csak szórányosan fordulnak elő és a belföldi fogyasztásnál elég könnyen helyezhetők el.

Zab hiányzik. A hozatalok állandóan csekélyek és jöllehet a kereslet is gyenge, a fogyasztóknak szükséglet esetén magasabb árakat kellett fizetniök. A múlt kéthez viszonyítva a jegyzések 50 kg.-ként 20 fillérral magasabbak és körülbelül 2500 mm. forgalom mellett az árak 8'85—9'15 K. között mozognak.

Tengeri bőven van kínálva, míg érdeklődés alig mutatkozik. Állomásokon átvéve budapesti paritásra kereslet nincs. Hízalók néhány ezer mm. helyben hajból a júliusi határidőjegyzésen vettek át. Vasúti kocsiha téve helyben a vidék részére 6'52¹/₂ fizettek, míg budapesti paritásra 6'55—6'60 K. jegyzünk. Húbas árut szeszgyárosok 6—6'20 K. vettek helyben átvéve, mindent 50 kg.-ként.

Napijelentés a gabonátözsdeiről 1906. június 12.

A mai készbuza-úzlet gyenge kínálat és mérsékelt vételhangulattal tartott irányzatú volt. Összesen körülbelül 10,000 q. kelt el.

Rozs keresettebb, helybeni egyenértékre 12'70—12'80 K.-ig fizettek.

Takarmányárpa tartott, helybeni egyenértékre 13'50—14'50 K.-ig jegyez.

Zab árúhiányra 20 f.-rel magasabb, helyben 18'40—18'80 K.-ig helyezhető el.

Tengeri gyér érdeklődésnél változatlan, helyben kocsiha rakva 12'80 K.-t kérnek.

Mai eladások:

Buza. Tiszavidéki: 150 mm. 80 k. 17 K., 200 mm. 79 k. 17 K., 1000 mm. 80'5 k. 16 K. 95 f., 500 mm. 80'5 k. 16 K. 90 f., 200 mm. 79'5 k. 16 K. 95 f., 150 mm. 79'5 k. 16 K. 80 f., 200 mm. 79 k. 16 K. 85 f., 230 mm. 79 k. 16 K. 85 f., 300 mm. 78 k. 16 K. 30 f.

Fejérmegyei: 350 mm. 79'8 k. 16 K. 60 f., 200 mm. 78 k. 16 K. 10 f., 1600 mm. 75'5 k. 15 K. 90 f.

Pestmegyevidéki: 300 mm. 79'3 k. 16 K. 35 f., 300 mm. 78'7 k. 16 K. 25 f., 100 mm. 76'5 k. 16 K. 10 f., 100 mm. 76'5 k. 16 K., 500 mm. 75 k. 15 K. 40 f.

Felsőmagyarországi: 500 mm. 79 k. 16 K. 35 f., 350 mm. 77 k. 16 K.

Bácskai: 1000 mm. 77'3 k. 16 K. 50 f., 1000 mm. 76 k. 16 K., 300 mm. 76 k. 16 K. 15 f.

Zimonyi: 1070 mm. 74 k. 14 K. 80 f.

Raktáraru: 1100 mm. 76'5 k. 15 K. 32 f. kp.

Rozs: 100 mm. 12 K. 80 f. kp.

Zab: 100 mm. 19 K., 100 mm. 18 K. 60 f., 100 mm. 18 K. 80 f. kp.

Tengeri: 430 mm. 12 K. 70 f. kp.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca, 1906. június hó 8-án. A székesfővárosi vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott községekből 155 szekér réti széna, 5 szekér muhar, 17 szekér zsupszalma, — szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 9 szekér egyéb takarmány (löhére, luczerna, zabosbüköny, köles stb.), 400 zsák szecska.

A forgalom igen élénk.

Árak fillérekben g.-ként a következők: réti széna 440—700, muhar 680—680, zsupszalma 360—400, alom-

szalma 260—280, takarmányszalma ———, 100 kéve tengeriszár ———, egyéb takarmány 600—620, (új) zabosbüköny 580—600, löhére ———, luczerna 580—620, köles ———, sarju ———, szalmaszecska 440—460. Összes kocsiszám 206. Összes súly 247.200 kg.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.)

(E jelentés előző lapunkból lekéselt.)

A lefolyt héten változás annyiban állt be, hogy a kereslet a múlt hetinél sokkal élénkebb volt. A hűvösebb időjárás és gyakori esőzések nagyban hozzájárultak, hogy azon területeken, melyek a rovarok pusztítása vagy más okok által kárt szenvedtek, pótvetések által amennyire lehet segítenek. Moharvak nem igen volt kelendőse, mert ezideig takarmányszükkétől nem kell tartani. Az árak nem változtak.

Jegyzések nyersárúért 100 kg.-ként Budapesten:

Löhére	prima minőség	95—105
"	esőverte minőség	—
Luczerna	prima minőség	100—110
"	II.-od oszt. minőség	—
Büköny	—	—
Muhar	—	18—20
Baltaczim	—	—
Hámozott baltaczim	—	—

Szeszúzlet

A szeszúzletben e hét elején a forgalom élénk volt és több tétel finomított szesz kelt el adózva 141'50—142 K., adózatlan 42'50—43 K. nagyban. Élesztőszesz adózva 141'50—142 K., adózatlan 42'50—43 K. jegyeztetik nagyban és 0'50 K. drágábban kisinyben.

Denaturált szeszen lanya az irányzat és több tétel jó vételkedv mellett 36 K. talál vevőre kötésre nagyban. Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyerszesz azonnali és június-júliusi szállításra 37—37'25 K. kelt nagyban.

Uj termelési időszakban szállítva csak kevés úzlet létesült.

Budapesten a kontingens nyerszesz ára 38—38'50 K. Bécsi jegyzés. 39'80—40'20 K. kontingens nyerszeszért.

Budapesti jegyzés

	nagyban	koronákban
Kontingens nyerszesz	38—38'50	
Finomított szesz adózva	141'50—142—	
" adózatlan	42'50—43—	
Élesztőszesz adózva	141'50—142—	
" adózatlan	42'50—43—	
Nyerszesz adózva	139—139'50	
Denaturált szesz	36—36'50	
Kicsinyben az ár 1 K.-val drágább.		

Az árak 10,000 literfokonként hordó nélkül bérmentve, budapesti vasútállomáshoz szállítva, készpénzfizetés mellett értendők.

Élelmiczkik nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése. 1906. június 12-én.

Nagyobb árhullámzás a korai burgonyánál jegyezhető fel, mely czikkben a felette nagy hozatalok miatt rohamos hanyatlás állott be. Gyenge felkúldés mellett tojásáraink jelentékeny emelkedést tüntetnek fel, de ezen emelkedést tartós jellegnek nem tarthatjuk. A bécsi jegyzések szintén némileg szilárdultak. Vajból I. rendű minőségek magas árakat tartottak, gyengébb áru azonban lanya.

Mai árak:

Husneműk: vidéki marhahus hátulja 131—144 kor., eleje 100—124 korona, vidéki borju bőrbén, hosszan mérve, súlylevonás nélkül 110—126 K., helybeli borjuhus 130—140 K., sertésus szalonnával Ia. 116—120 K., lehuzott sertés 132—138 K., szalonna friss 130—150 K., szalonna, sózott 140—110 K., szalonna, füstölt 140—180 korona, olvasztani való 116—140 korona, háj 142—144 K., sertészsír 144—150 K., mind métermázsánként. Füstölt-hus (vidéki) kg.-ja 1'00—1'20 K., hazai sonka 1'10—2—K., szalámi 3'60—4'00 K.

Baromfi-félék: élő rántani való csirke 1'40—2'20 K., sütni való 2'40—3—K., kacsa hizott 0—K., fiatal liba 6—14 K., lud, hizott 14—18 K., tyúk 2'60—4'00 K., pulyka ——— K. páronként. Vágott szépen tisztított baromfi, hizott lud 1'50—1'80 K., hizott ruca 0—0—K., hizott pulyka 0—0—K. kg.-ként, poulard 1—2'40 K. drb.-ként.

Tejtermékek: teavaj (centrifugált) 2'00—2'50 K., főzővaj (köpült) 1'40—1'60 K., tehéntúró 20—34 fill. kg.-ként.

Zöldségfélék: burgonya (vagonáru) sárga ——— kor., rózsá 0—0—K., fehér 0—0—K., kiffi ——— K., sárgarépa 100 köt. 0—0—K., petrezselyem 100 köt. ——— K., vöröshagyma Ila ——— K., fokhagyma ——— K. Fejeskáposzta ——— K. 100 kg.-ként. Spárga 0'30—1'20 K. kg.-ként minőség szerint. Uj burgonya rózsá ——— K. mm.-ként. Saláta ——— fill. darabonként.

Gyümölcsfélék: Alma: választott elsőrendű áru (aranypármén, ranett, Jonathán, nyári batul stb.) ———, másodrendű ———, harmadrendű apró áru ——— K.

körte elsőrendű ———, másodrendű ——— K. Dió apró kemény héjú Ia. ——— K., mogyoró, nagy olasz ——— K. métermázsánként, cseresznye 24—50 fillér kg.-ként.

Vegyesárak: Bor és szeszes italokat minőség szerint különféle árakon értékesítünk. Méz 120—160 fill. kg.-ként, baracklekvár 0—0—K. kg.-ként. Gomba száritott 1'20—3'00 K. kg.-ként. Szappan, szegedi ——— fillér kg.-ként.

Tojás: bácskai 74—78 korona, erdélyi apróbb áru 73—74 K. eredeti ládánként (1440 drb).

Minden tekintetben készpénzzel adunk felvilágosítást.

Bécsi szarvasmarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1906 június hó 11

Főlhajtás összege:	Minőség szerint:
drb	drb
Hízott és legelőmarhában felhajtás — 4164	Hízott marha — 4164
Csontozni való marhában felhajtás — 709	Legelőmarha (Weidew.) —
Összesen — 4873	Csontozni való — 709
	Összesen — 4873
Eladatlan maradt	Nem szerint:
	Okör — 3490
Származási hely szerint:	Bika — 738
Magyarországi — 3386	Tehén — 472
Galic. s. bukovinai — 649	Bivaly — 178
Összesen — 4873	

Árak: (100 kilogrammonként élőszület. koronáértékben fogyasztási adó nélkül.)

	I. rendű	II. rendű	III. rendű
Magyar hizott okör	72—80—82—	64—71—58—63	
Galicizai hizott okör	81—90—	70—80—	
Tarka hizott okör	81—89—90—93	72—80—69—71	
Bikák	60—80—82—88		
Hizott tehén	56—72—		
Legelőmarha			
Csontozni való marha	56—66—		
Bivaly	50—62—		

Irányzat: gyenge, prima okörök ára egyes esetekben 2. közepminőségűeké 1. durvabaké 1—2 K.-val hanyatlott; bikákban az irányzat lanya és primabikák 1. gyengébbek 2—4 K.-val olcsóbbak.

Vásár n kívüli közvetlenül a vágóhidra érkező a lefolyt héten 794, a múlt vesztégyvásárra való felhajt. 36 darab.

Szerkesztői üzenetek.

K. J. Káisi-pla. Őszi gabona alá szórasson el kat. holdankint a vetőszántás előtt 150 kg. 18%-os szuperfoszfátot és azt nagyon sekélyen szántassa alá. Ha a vetés így is gyenge marad, kora tavaszkor hintsen el felültrágyának kat. holdankint 40—50 kg. csilisátrómot. Egyelőre jó lesz kisebb területen kísérletezni, mert nem minden talajra érvényesül a műtrágyázás haszna. Egyébként pedig hozassa meg Cserháti Sándor „Növénytermesztés tan”-t. Megrendelhető a Pátria nyomda r.t. gazdasági könyvkereskedésében, Budapest, Üllői-ut 25. A két kötet ára 18 korona. Ebben kimerítő felvilágosítást talál nemcsak a műtrágyázásról, hanem az összes növénytermesztési kérdésekről.

A plombákat illetőleg bizonyára a plombázó készülékben van a hiba. Tessék azt hozzáértő mesteremberrel vagy egy vasutállomási raktárossal megvizsgáltatni.

F. M. Piskoll. A kérdéses könyvet nem ismerjük és így arról véleményt nem mondhatunk. Különben is van elég jó magyar könyvvel műünk, amelyek immár teljesen nélkülözhetővé teszik az e székbeli német irodalmat. Ilyen pl. Suschka Richard „Egyszerű könyvvel”-e, mely a kis és nagy gazdasági üzemekben egyaránt alkalmazható. Megrendelhető a „Pátria”-nyomda részv. társ. gazdasági könyvkereskedésében, Budapest, Üllői-ut 25.

F. K. Elecske. Nem köteles, de rendes szokás, hogy az uradalmi orvos a családok családtagjait is ingyen gyógykezelje, illetőleg az orvost az uraság fizeti, ellenben a családtagok gyógyszereszámláját maga a család fizeti. Annyi azonban bizonyos, hogy a mostani munkásforrongások idején kár az ilyen kicsinyes kérdést élire állítani.

P. V. Torony. Ahol nyaranta gyakran esik, ott a löhére és zabosbükönytarlót sekélyen kell lehántani, a kiszáradt tarlóláhántást jó mélyen leszántani (keverő szántás) és vetőre ismét sekélyen szántani. Szarazabb klíma alatt pedig előszörre egy szántunk, ahogy lehet; ha elég nedves és puha a föld, jó mélyen, mert kérdés, hogy a keverő szántás esetleg el is maradhat és a sekély tarlóláhántást csak akkor kell forszirozunk, ha nagyon gazos volt a löhére vagy a bükönyvetés.

K. J. L. Ujfalu. A birtokos és gazdatiszt közötti jogviszonyt szabályozó 1900. évi XXVII. t.-cz. a maga egészében 1901. május 1-én, annak 25. és 26. §-ait illetőleg pedig 1906 május 1-én lépett életbe.

45.

Csészi, já

Ros-ták

UM

Az

V

Bizt

A ki

akar

E

BU

eszmé

letek

30 é

Prospe

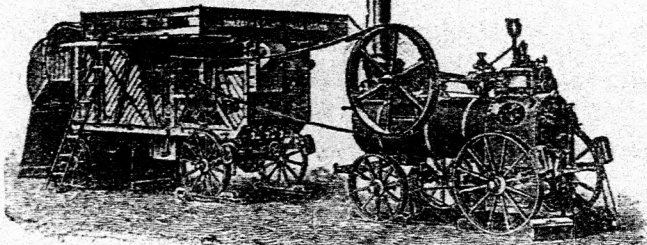
HÁ

A mi főkülönlegességeink:

Cséplőgépek
kézi-, járgány- és gőzerőre

Lokomobilok
gazdasági és ipari célokra

Ros-
ták

Kerekeken
12 HP.-ig
Fekvők
100 HP.-ig

UMRATH ÉS TSA BUDAPEST, V.,
Váci-körút 60.

Az összes kulturállamokban szabadalmazott
„**SZENT HUBERT**“ Acetilen
VADÁSZLÁMPA.

Biztos vadászati siker sötét éjjel is bármely vadra.
A ki este vagy éjjel cserkészni, lesni akar, vegyen Szent Hubert Acetilen **vadászlámpát.**

Egyedüli raktár:

Bárdi József
BUDAPEST, VI. ker., Gyár-utca 10. szám.

Prospektus ingyen és bérmentve.

„RUBEROID“

eszményi és megbízható fedőanyag **gazdasági épületek fedésére.** Csekély súlyu, szép külsejű.
Fentartási máz nem szükséges.

30 év óta bevált AVENARIUS CARBOLINEUM
legjobb **fakonzerváló** szer.

Prospektusokat, bizonylatokat stb. küld bérmentve

AVENARIUS R. Carbolineum-gyár.
Hauptstrasse 18. „ WIEN III. „ Hauptstrasse 12.

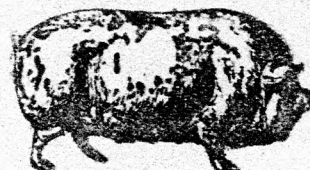
**„Paragon“
gépzsír**

csontolajjal sürítve.

A legjobb kenőanyag,
cséplőgépek, csapágyak stb.
kenésére. — Kapható:

SCHOTTOLA ERNŐ cégénél
BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 2.

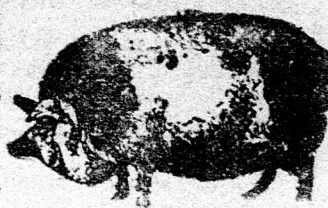
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

ÜRL REZSŐ

SERTÉS BIZOMÁNYOS
BUDAPEST,
VIII., Bérkocsis-utca 12.

Sertéseket
sovány és hizott állapotban a leg-
magasabb napi árakon értékesít.

Telefon 97-05.

Földhaszonbérleti felhívás!

A főmértésű herceg Esterházy Miklós ur hitbizományi tu ajdonát képező és Sopron vármegyében Micske, Loesnánd és Frankó község határában fekvő 1 kat. hold 991 ööl belsőség, 1 kat. hold 945 ööl kert, 356 kat. hold 439 ööl szántó, 28 kat. hold 1077 ööl rét, 1 k t. hold 559 ööl legelő és 10 kat. hold 879 ööl termékeny, összesen mintegy 400 kat. hold kiterjedésű u. n. micskei bérgazdaság az 1907. évi január 1-től kezdődő 12. vagy 20 é i tartamra haszonbérbe adatk.

Ezen gazdaság elégséges mennyiségű és megfelelő minőségű lakó- és gazdasági épületekkel van ellátva.

A micskei bérgazdaság térrajza, valamint a haszonbérleti feltételek a hercegi központi igazgatóságnál Kismartonban, vagy pedig az uradalmi tisztartósnál Lékán megtekinthetők, ugyszinten a lékai uradalmi tisztartósnál előzetesen történt jelentkezés után a bérbirtok a hely-zinén is megzemléhet.

Felhívtnak mindazok, a kik ezen gazdaság kibérlésére vállalkozni kívánnak, hogy írásbeli ajánlataikat a hercegi központi igazgatósághoz Kismartonba, 1906. évi június hó 30-ik napjáig beküldjék.

Az ajánlatokban az egészben felajánlott évi haszonbér számokkal és betékekkel kiírandó. Együttal tartozik az ajánlattevő kijelenteni azt, hogy a haszonbérleti feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül alávet.

Ö hercegsége részére fentartatik az a jog, hogy az ajánlattevők között szabadon választhasson és az ajánlatot tetszése szerint visszautasíthassa, vagy pedig az ajánlattevővel tárgyalásokat kezdehessen.

A központi igazgatóság az ajánlati határidő letelte után azon vállalkozókat, a kiknek ajánlatait a további tárgyalásra ö hercegsége alapul elfogadhatónak találja, szóbeli tárgyalásra fogja meghívni s egyidejűleg velük közölni azt az összeget, mely bánatpénzkepen előzőleg a kismartoni hercegi központi pénztárba befizetendő leszen. A tárgyalási határnapok kitűzését és a tárgyalásokhoz meghívandó vállalkozók sorrendjének megállapítását a központi igazgatóság a maga részére tartja fenn, ugyszinten fentartja azt a jogát is, hogy a szükséghez képest több ajánlattevőt versenytárgyalásra hívasson fel.

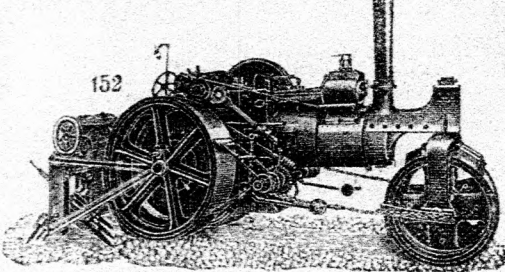
Közvetítők alkalmazása kizáratik.

Kismarton, 1906 június hó 3-ik napján.

Az Esterházy hercegi hitbizományi javak központi igazgatósága.

(Utányomás nem díjazatik)

HÁZI KEZELÉS.

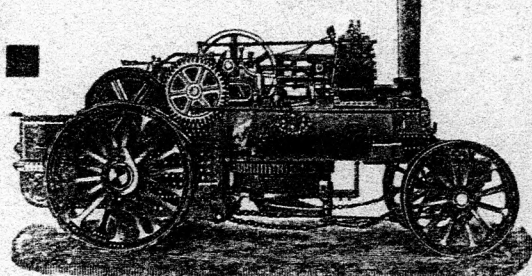

KEMNA J.

BUDAPEST - BOROSZLÓ

gőzeke- és gépgyáros ajánlja felülmúlhatlan
gőzekélt, gőztühengereit és gőzcséplő-
géppel párosított szecskavágóit.

Mindenemű felvilágosításai készséggel szel-
gál a magyarországi özégvezetéség:

Jutányos árak.

BUDAPEST, Kossuth Lajos-utca 8.

Előnyös beszerzési mód.

Minden gazdaságban fontos egy szakkönyvtár.

Szerezze tehát be a következő könyveket:

- Állatgyógyászat.** Hasznos háziállataink betegségeinek megismerése és gyógyítása. Eisenmayer Sándor és Goebel Coelestin nyomán írta Monostori Károly. 5. kiadás. 46 ábrával, bekötve 2.50
- Állatorvosi belgyógyászat.** Írták: dr. Huttyra Ferencz és dr. Marek József. 3 vaskos kötet ára 31.-
- Általános állattenyésztéstan.** Írta: Tormay Béla. III-ik kiadás. Vázonkötésben 7.-
- Baromfityésztés.** Teljes kézikönyv a gazdaközönség számára. 115 szövegközi ábrával. Írta: Hreblay Emil. Vázonkötésben 5.-
- Tanácsadó.** Az állatok életkora és adás-vételére vonatkozó főbb tudnivalókról. 54. ábrával. Írta: Monostori Károly 60
- Tyukok és egyéb szárnyas állatok tojásai mesterséges kiköltéséről.** Írta: Kövy József 1.20
- Hurgonytermesztése a mai okszerű alapon.** 17 képpel. Írta: Játika Ferencz 2.60
- A dohánytermelésről.** Írták: Grasselli Norbert és Berger Károly Lajos. 1.-
- Az építkező gazda.** Utasítás a szarvasmarha-, juh-istállók és sertés-istállók építésére. 23 rajzzal. Írta: Domokos Kálmán 1.-
- Földmérés tanácsadó.** Az állatok életkora és adás-vételére vonatkozó főbb tudnivalókról. 54. ábrával. Írta: Monostori Károly 60
- Gazdasági tanácsok a gazdálkodás különböző ágairól.** Írta: Rodiczky Jenő. Számos ábrával 3.-
- A cséplőgépek szerkezete és kezelése.** Írta: Balassa Frigyes. 316 képpel 6.-
- Gombaisma.** Írta: Cserey Adolf dr. Szines táblákkal 1.20
- A vadon termő gyógynövények,** valamint a gazdasági melléktermékek gyógyszerügyi értékesítésének rövid ismertetése. 59 ábrával. Írta: Páter Béla 4.-
- A mezőgazdasági gyümölcstermelés és értékesítés.** Írta: Molnár István. 77. rajzzal 3.-
- A halgazdaság rövid foglalatja.** 43 képpel. Írta: Hermann Ottó. Vázonkötésben 3.-
- A gazda, kertész és erdész leghasznosabb barátai az állatok között.** Írták Sopron Pál és Ebner S. 1.-
- A háztartás könyve.** Különböző jobb-nál-jobb étkek kipróbált receptjeivel. Írta: Szilassy Juliska. Diszkötésben 4.-
- Gazdasági ügyiratlan.** Utmutató a gazda üzleti és polgári életében előforduló irományok fogalmazására és készítésére. Írta: Seyfried Károly 8.-
- A földbirtokosok kézikönyve** összes birtokjogi viszonyokra a mezei gazdaságra és jogi szükségleteikre vonatkozó, legújabb törvények és rendeletekkel. Szerkesztette: Kassay Adolf 5.-
- A juhtenyésztés mult és jelen irányairól.** A szövegbe illesztett 40 ábrával és több czimképpel. Írta: Rodiczky Jenő dr. Vázonkötésben 3.-
- Magyar kertészkönyv.** A belterjes kertgazdaság foglalatja, számos szöveg közé nyomott metszettel. II-ik javított és bővített kiadás. Írta: Farkas Mihály. 4.-
- Házi és udvarkertek berendezése.** Írta: Kardos Árpád. Vázonkötésben 2.50
- Konyhakertészet.** Írta: Baranyay István. 3.40
- Heri vetemények székelyföldi termelése.** Írta: Grabner Emil 1.-
- A koral főzelék és zöldségfélék termelése.** Írta: Limbacher Károly. 1.-
- A magyar komlóvelésről.** 41 ábrával. Írta: Csérey Lajos 1.-
- Egyszerű gazdasági számvitel.** Írta: Schuska Richárd. 2-ik kiadás. Vázonkötésben 6.-
- Mezőgazdasági kettős könyvvitel.** Írta: Zachár Gyula. Vázonkötés 12.-
- A len,** mint fonatos növény termesztése, kikészítése és értékesítése. Írta: Fűrész Lajos 3.-
- A ló és tenyésztése.** Írták: Kovácsy Béla és Monostori Károly. 600 képpel, 14 műmellettel és 1 színes lótenyésztési térképpel. 3-ik javított és bővített kiadás Füze 12.-. Vázonkötésben 15.-
- Egy év a méhesben.** Dióhéjba foglalt gyakorlati utasítások egy modern méhes kezelésére. Írta: Tuymér János 1.-
- Mezőgazdasági kereskedelem.** Írta: Krolopp Hugó 10.-
- Általános növénytermelés.** Írta: Cserháti Sándor. 2-ik kiadás. 221 ábrával 9.-
- Különböző növénytermelés.** Írta: Cserháti Sándor. 153 ábrával 9.-
- Házilyulenyésztés és értékesítés.** Írta: Andrásovich Géza. Számos fénykép után készült képpel. II-ik kiadás 2.-
- Rét és legelőművelés.** Írta: Károly Rezső. 103 képpel 3.40
- A gyakorlati réptermesztés.** Írta: Rodiczky Jenő dr. Számos szöveg közbe illesztett ábrával 2.-
- A sertés tenyésztése.** Írta: Csapó Lajos. 16 ábrával 3.-
- A sertés javítása és hizlalása gazdák és hizlalók számára.** Írta: Ruffly Pál. 2.-
- A szarvasmarhatenyésztés alapvonalai.** Írta: Monostori Károly. 62 ábrával 1.60
- Mezőgazdasági szeszgyártás.** Írta: Zalka Zsigmond. A szöveg közé nyomtatott 69 ábrával. 2-ik kiadás. 7.-
- A gazdasági szeszgyár üzemének ellenőrzése.** Írta: Szilágyi Gyula dr. 9.-
- Szőlőművelés és borkelés könyve.** Írta: Szilárd Gyula. 4.-
- Takarmányozás.** Írták: Cselkó és Kosutány. Bekötve 4.-
- Tejgazdaság.** Kézikönyv gyakorlati gazdák részére. Számos képpel. Írták: Sierbán János és Köckerer István. Füze 4.-. Vázonkötésben 5.-
- A Budapesti törzsdé könyve.** Írta: Félégházy Ágost dr. A budapesti áru és értéktőzsdére vonatkozó összes szabályzatok és törvények, az érvényben levő összes törzsdéi szokások, gyűjteménye. 8.-
- Mezőgazdasági üzemtan.** Írta: Hensch Árpád. I-ső kötet Józsigkezelés és berendezéstan. II-ik kötet: Mezőgazdasági becsléstan és előszámítástan 8.-
- Az újlaki uradalom üzleti berendezése.** Írta: Wiener Moszkó. 2 tábla és 6 ábrával 1.-
- A vadászat mestere.** Gyakorlati utmutató a vadászat kedvelői számára. Írta: Cserszilyvass Ákos. Bekötve 2.-

Megrendelhetők a "PÁTRIA" r.-l. gazdasági szakkönyvkereskedésében, BUDAPEST, IX. ker., Üllői-ut 25. szám (Köztelek) a bolti ár előleges beklüldése, vagy utánvét ellenében.

Gazdaságomban 40 darab 5-6 éves elsőrendű magyarfajta

erdélyi jármosökör eladó.

Spiegel Ferencz gazdasága Lázári és Pusztá-Darócz, Szatmár m.

Bérleti hirdetés.

A gróf Pálffy koridósbégségi uradalom 1908. évi október 1-től fogva 12 évre bérbeadja a Pozsony vármegye Beketfa és Maczház községben fekvő

1221¹/₂ magyar holdat,

mely két majorból keletelték és Nagy-Légh, valamint Patony al 6-másodtől 1/4, illetve 1/2 óra távolságban fekszik. A birtok legnagyobb része jó szántóföldből áll, gazdasági épületekkel teljesen fel van szerelve, a bérletnek Beketfán emeletes kastély szolgál lakásul. Bővebb felyilágosításokat az uradalmi központi hivatal, Pozsony, Lőrinczkapu-utca 14 sz. alatt ad. Az uradalom fenntartja magának, hogy az ajánlkozó bérlők közül szabadon válasszon.

A székelyföldi tejszövetkezeteknél lefőlözött tehén-tejből készült

sovány sajt

van nagy mennyiségben eladó kilogrammonkint 40 fillér árban. Mintát küld és megrendeléseket közvetít a székelyföldi miniszteri kirendeltség Marosvásárhelyt.

Bonodor-folyadék

a legbiztosabb Arnyékszék szagát huzamosabb időre rögtön eltávolítja. **Elegyen 5 kg. csomag bérmentve 7.50 kor.** (Kiegyedő egy évre) **1 kg. próbacsomag 2.50 K.** Csomagolással, szállítás nélkül. **Szétküldés csak készpénzért vagy utánvétellel.** Vezérképviselő: **FODOR FERENCZ** Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40. sz. 5321

Most jelent meg: A cukorrépa állati ellenségei

Írta: Jablonowski J. 65 eredeti ábrával a szövegben. 3 korona 20 fillér előleges beklüldése ellenében bérmentve küldi a "Patria" részv.-társ., Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Vétel

Tej. Tejet veszek legjobb ár és kauzáló mellett szerződésleg. Ajánlatokat kérek a legelőbb **Spitzer Jakab VII.**, Rombach-u. 18. 317

Birtokvétel. Azonnali megvételre keresek kisebb jövedelmű birtokot (500 holdig) legalább 10 szobás kényelmes kastélyal, régi kerttel, egészséges vidéken, városokhoz vagy fővárosokhoz közel. Dunántúl előnyben részesül. Közvetlen ajánlatok a lap kiadói hivatalához. Közvetítő kiárva. 3162

Keresek évi szállításra uradalmi dalmi tejet, szeptember elejétől októberig kezdve. Megfelelő óvadékok adok. **Bás Lajos** tejlérmékek telepe, Kálvária-utca 38. 3199

Veszek boroshordót 16 darabot 40-50 literes, használtat, de jókarban lévő. **Eladok:** Nagymennyiségű 30-250 literes **új boroshordókat**, tölgyska **kádakat**, nagyobb mennyiségű **kádarszuszamot** és kútnál minőségű **homoki borokat** 1200 hl. mennyiségben. **Bashalomsp. Öörögkálás (Szabolcsm.) Lipkay Jenő** urad. tisztartó és szőlőbirtokos. 3210

Bérlet

Birtok 550 m. hold, Nógrád-megyeben, vasútól 10 km. nyire, felelőben szántó, felelőben kútnál legelő és bogyerdő, bőséges és szilárd gazdasági épületekkel, uralk. f. 6. október elejéig bérbeadó esetleg eladó. — Cím a kiadói hivatalban. 3201

Bérbéadó Hosszban 1100 holdps birtok. Cím a kiadói hivatalban. 3169

Kiadó birtok. Bihar megye, Nagyváradi 70-80 percz kocsitávolság, vasuti állomástól 30 percz, 850 magyar hold szántó, kaszáló és 100 hold erdő (10 éven); kelts gazdasági épületekkel lakással, nagy gyümölcsösökkel október elejétől kiadó. Cím a kiadói hivatalban megküldendő. 3105

Haszonbérbe adatik 1908. évi tizenkettő évre Jász-nagykun-szabolcs megyében Tiszaröfk község határában fekvő és a Bal-dacsy prot. alapítványhoz tartozó 1200 négyzetölével 1866 holdat s 148 négyzetölével kitöltött szántóföld, rét és legelőből álló birtok épületekkel együtt. Szerződésel feltételek **Staud Lajos** alapítványi ügyvivőnél (Budapest, IX.) **Knezsits-u. 15. sz. I. em.** megtekinthető. 3158

16 eads díjjal és exaltatoremel kitüntette

Kállai Lajos motorgyárában
Budapest, VI., Gyár-utca 50. szám.

a legkiválóbb benzincsőmotorok, cséplő-
készletek kaphatók.

Teljes
jótállás ki-
tűnő csép-
lésért.

Ezen motorokat minden gazdasági engedély nél-
kül magas kezelési szaktanfolyamok között is.

Kállai Lajos motorkészlet
kitűnő sikerrel működnek az ország
minden részében. Többek között:

Baró Kemény József urnál Maros-Németi,
Zeykfalvi Zeyk Dániel v. f. isp. urnál Nagy-Ényed.
Olcsó árak részlete.

Eladó egy pár hibátlan, 6 éves,
herélt, félvér, amerikai
ügető kocsi, az egyik veres-
deses, a másik meggyep-
telt. Megvételre keresek 100 darab
előrendű, egyöntetű, 1 éves
piros-tarka üszörbort. Aján-
latokat a megjelöléssel kér
Szentkirályi Hella Mezőgazdosa,
u. p. Mezőúrcs. 3230

**Földbirtokos urak figyel-
mebe!** Van szerencsém nagy-
becsű földbirtokot felkutatni,
hogy eredeti tulajdonosai
fajtalovak, u. m.: dolgos, gaz-
dasági, vembes kancsók, szar-
vasok, csodók stb. Igen
előnyös árakon szerzhetőek be.
Csirkék tenyésztése czéljából na-
gynyi már augusztusban választ-
hatunk el. Akik tenyi fajta lova-
kat óhajtanak beszerezni, szí-
veskedjenek bizalommal hoz-
záni fordulni s én készséggel
közöm az itteni nagyobb lová-
sárok napjait, valamint szíve-
sen szolgálak egyéb felvilágo-
sításokkal, kiváncsi a legelőke-
lőbb körülmények meg-
ismerésére. Szolgálatomat
felajánlom vagyok teljes tiszte-
lettel Hoffmann Lipót lovász-
szárm. alkusz Csáktornya (Mun-
raköz). 3212

Ajánlunk
elsőrendű vöröstarka
1-2 éves
tínó- és üszörbort,
továbbá
fekütni vagy járomba
való tarka ökröket
bármilyen mennyiség
szállítására vál-
lalkozunk.
Spitzer és Weiler
Czellődömök.

Vegyesek

A Magyar
gazdatisztek és erdőtis-
ztek országos egyesülete
ajánlja a földbirtokos és birtok-
osoknak állásukhoz illő osztá-
lyánál bejelentett tagjai elho-
lyozása. Az ez ügyben való
minden felvilágosítás és a köz-
vetítés teljesen díjmentes.

Mezőgazdák
és erdőtisztviselők foglalko-
zók nyári díjmentes, köz-
közli birtokosokat: nyugdíjra,
rokkantsági díjra és öregségi
díjra, mezőgazdasági, erdőtiszt-
viselők rokon foglalkozású
egyének számára a legelősebb
díjmentes, mert nem nyo-
résdíjmentes alakult vállalat.
Kiváncsi a részletek díjmentes
szolgálati és bővebb felvilágosítás-
sá szolgál az igazgatóság:
Budapest, Köztelek, 111-112-
25 szám.

Eladás

Gőzcseplő készlet 4 lóerőjű,
kiváló minőségű, Bővebb felvilágo-
sítást nyújt Papp Gyula, Dás,
3166

Eladó prima birtok. Szat-
mármezőben 1050 hold
egy tagban, gazdasági felszerelés-
sel együtt. Bőven szalma nem
volt. Van a birtokon kintű
kasszáló, legelő, 25 hold erdő,
kilenc közepes központján kö-
ves országút mellett, urlak,
sok épület, nagyon jól elhelyez-
ményű járatú malom. Czim a ki-
adóhatatlanság. 3167

Eladó jutányos áron egy
kitűnő, jókarban 1566
Magyar Allami, 8 lóerőjű
cséplőgarnitúra. Bővebb
felvilágosítással szolgál: Dr.
Radák, Teréz-körút 48. 3159

Birtok 630 hl. kontingenstű
nagyvárú, 300 hold
szántóföld, 200 hold erdő, re-
mek szép gazdasági udvarral,
melyben elegendő és masszív
épületek vannak szép urlak-
kal. Miután nagy fogyasztó-
város közelében fekszik, ki-
valóan alkalmas teleházak és
hizlaltás folytatására. Hozzávehető
két pár hengerelés tartozékával
felszerelt gézmalom, melynek
nagyvárúkat vámbórtása van. A
birtok megvételéhez 50 000 ft.
kell. Tulajdonosok megbízásá-
ból felvilágosítást ad Klingner
Gyula, Nagyúrcs. 3309

Gyümölcsfák tavaszi perme-
tesítéshez 100
liter vízben 1 kg. kénmáját és
negyed kilo rézszulfátot oldunk
fel. Kéménytől kintűként 64
fillértől szállít Mayerfi Zoltán
permetező anyag-gyára, Kec-
kemét. 3023

Wichterle féle 1897. évben
engedélyezett teljesen hibátlan
álló gézmotor kedvező fizetés
módosítók mellett eladó Szűcs
Ödön Budapest, VI., Nagymező-
utca 92. 3271

Gőzkezelészet Fowler-féle
kéteges rend-
szer, használt, jó üzemi képe-
s állapotban, olcsón eladó. Kér-
deket Gőzkezelészetnél alatti
Messe Rezső Budapestben, Fe-
renciek-terez 3. 3154

Cséplőkészlet Robey-Ba-
weley gyárt-
mányú, 8 lóerőjű, teljes fel-
szereléssel eladó. Ár 2000 K.
Megtekinthető Domokos Jenő
gazdaságában, Tisza-Várkonyi.
3211

Eladók egyes majorko-
ban szabadon
tenyésztett, magasan díja-
zott **költő-tojások** a
következő fajokból: Ply-
mouth R., aranyperityes
Hamburger, fekete Minorca,
fehér Minorca, fehér Olasz,
fogolyzintű Olasz, ezüst
Wyandotte, fekete Wyan-
dotte darabonként 40 fill-
lér; fekete rozsa, Minorca
a 60 fillér; óriási Pekingsi
kacsa a 60 fillér; óriási
amerikai bronzpulyka a
1 K. 20 fillér; gyöngytyúk
a 40 fillér. Geflügelhof,
Smritz, Morvaország.
Német levelezés. 3183

Legjobb
**padló-
viasz,
vaselin,**

(Törv. védve.) mindentelje minősé-
gben kapható utánvéttel is
Kölni Lajostól, Budapest, IX.,
Köztelek-utca 8. sz. 3183

1100 holdas
nemesi birtok

Dunántúl egyik a legszébb fe-
kés és legelőgátú föld-
terekkel, urlak gazdasági épü-
letekkel, fővonal mellett, közel
a fővároshoz, felszereltség kitű-
nő, holdja 300 fűtér eladó.
Csak reális komoly vetőnek
közelített **Oesterreicher**
Bernátnál Nagykanizsán.
33181

Elpusztíthatatlan
minőségű
juta, len- és kender-
zsákok,
szárazan vitorlavászon
és juta **kazal, gép-
és szekértakaró**
ponyvák
bármily nagyságban
gyári áron,
kölcsönzsákok
minden célra,
kölcsönponyvák
vasuti kocsik és asztag-
takaróhoz legmérsékelt-
tebb kölcsönj ellené-
ben; **vízmentes eső-
köpenyek** igen ju-
tányos áron,
szőlőkötöző jutafonalak
la egyszerűhasznált, kg-
ként 45 fill., kötélárak,
lópokrócok, **egyszer**
**használt jutacso-
magoló vasznak.**
Hungária
kévekötelek.
Mindem anyag töltésére
alkalmas **egyszer**
használt zsákok
vétele és eladása:

Nagel Adolf
zsák- és ponyvanagyrak-
táras kölcsön-üzletében
Budapest, V.,
Arany János-utca 10.
Sürgönyözim
Magela, Budapest.
Vidéki telefon: 35-92.

Gőzcseplő 6 lóerőjű, igen
jókarban olcsó
árban eladó Vető Zsigmond
gazdaságában Felsőút, Fejé-
rnygye. 3183

LEGYEK
istállóból, konyhából, mé-
szárszékéből, vágóhidről bi-
zatosan elűzetnek, ha
Légy-Bonodorr
meszéljük, (legjobb már ta-
vaszkor), 1 kg. elegendő 25
□-méterre. 5 kg. leírással
6 k. orona, franko, utánvéttel.
FODOR FERENCZ Budapest,
VIII., Kisfaludy-utca 40. sz. 3192

Fiedler János
lenfonógyára
Komárom
vesz
nyers lenkórót
szál nyéréshez, va-
lamint kaszált és
géppel csépell
lenszalmát,
tetszés szerinti
mennyiségben és
elad eredeti
(pernai) 307
orosz lenmagot.

Kitűnő minőségben
jutányos áron kapható
HALDEK
magnagykereskedésében
Budapest,
VII., Károly-körút 9.
Tarlórépa-mag,
eredeti norinbergi;
Tökmag,
óriási;
Pohánka,
vagy hajdina;
Muharmag,
uradalmi, magas csira-
képességű;
Köles,
piros és fehér;
Tengeri,
alsóthi, székelyi,
paduai, einquantini,
lifugu;
Fűmag,
pázsitnak, kaszálónak,
legelőnek;
Raphiaháncs,
erős, fehér, hosszuszálú.

Eladó jutányos áron egy
kiváló jó karban
leed magyar állami 10 ló-
erőjű cséplőgarnitúra a
kiváló gazdasági felparozó-
lással együtt. Bővebb felvilágo-
sítással szolgál a tulajdonos
Plek Manó Budapest, V. ker.,
Ttkó-utca 5. 3077

Stádel-Torkos
földmérő-taliga
kapható
Stádel gépgyárban, Győrött.

**Államilag olomzá-
roft: lóherét és**
luczernát, minden-
nemű vetőmagvakat
Gépolajat
Gépköncsöt
Kocsiköncsöt
Vaselit
Petróliumot
Kékkövet
Zsákot, ponyvát
Zsákplombát
Disznósirt, szalonnát
és egyéb gazdasági
czikkeket megbízható
**jó minőségben leg-
jutányosabb áron**
ajánl:
KRAMER LIPÓT
nagykereskedő
BUDAPEST,
V., Kálmán-utca 3.
Sürgönyözim: "Ceres"
Budapest.
TELEFON: 38-11.
Arjegyzékek és
részletek külön ajánlattal
díjlanul szolgálók.

PEP
PORCELLÁN-EMAL-FESTEK

LUZ EDE és TÁRSA
BUDAPEST, VII.

KOCSI-GYÁRTÁS.
Budapesti kovács- és kocsigyártó-ipar-
testület védnöksége alatt álló

Kocsi
Árucarnok
Szövetkezet

Budapest, VII., Kerepesi-ut 72.
ajánl mindennemű hintőkocsit.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban
Budapest, IX., Köztelek.

Magyar motor
gyári vállalat **KORANYI és TÁRSA**
BUDAPEST,
Aggteleki-u. 2.
Leggazdaságosabb
üzemű
Korányi-féle benzín-
és nyersolaj.
MOTOROK
Költőgépek díjtalan.
Állandó autómobil kiállítás.

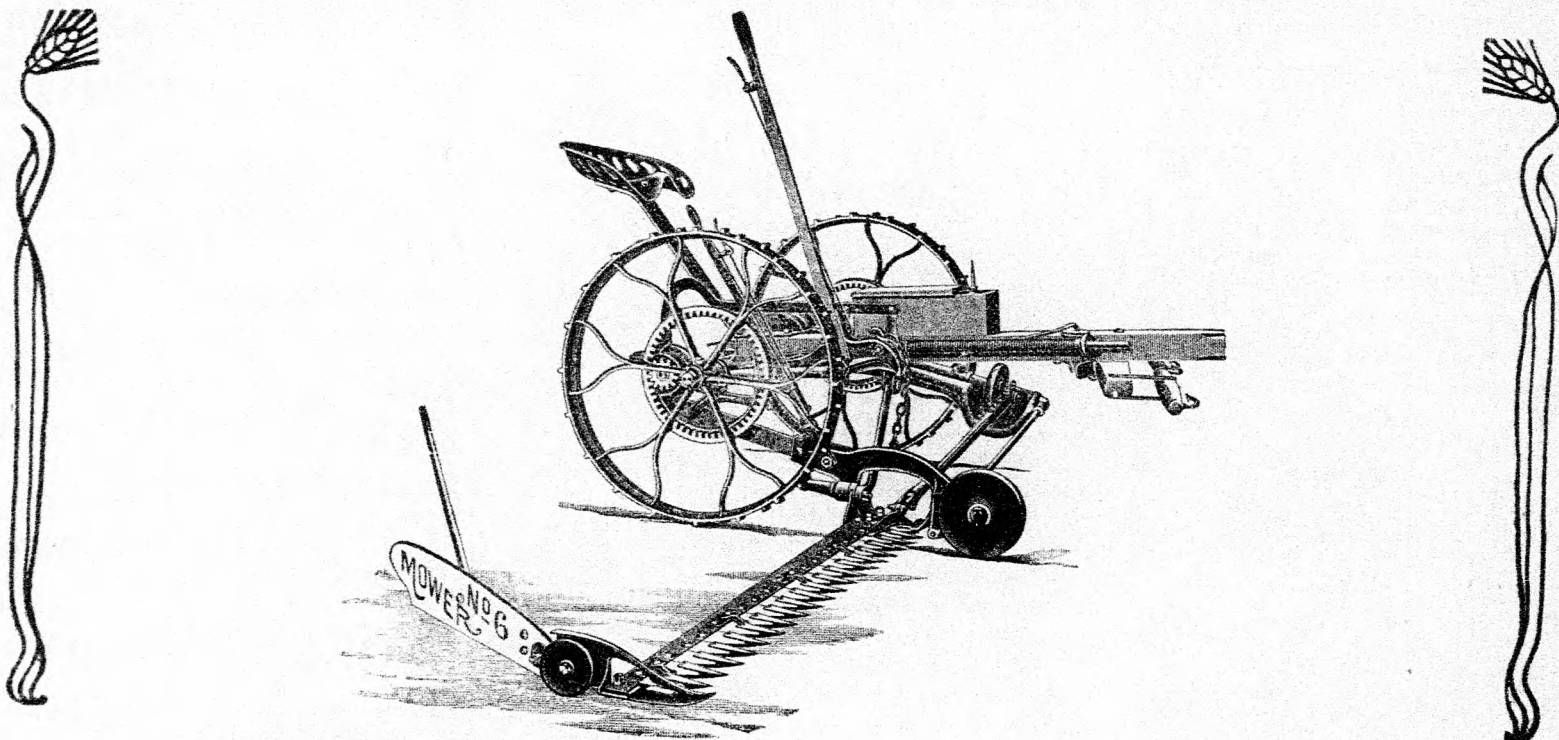
**Élelmi szerek ár-
tákosítását az előírt**
% mellett. Felvilá-
gosítást és csoma-
golási utasítást V
ingyen nyújt tagok
és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
v. elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK
ELLÁTÓ SZÖVETKEZETE
HATÓSÁGI KÖZVETITŐ
Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA-BUDAPEST.

**Értékesítésre el-
fogad: Huso-
müket, füstölt**
hust, vadakat, szár-
nyasokat — élő és
leőt állapotban, V
tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposz-
tát, zöldségféléket,
gyümölcsöt stb. V

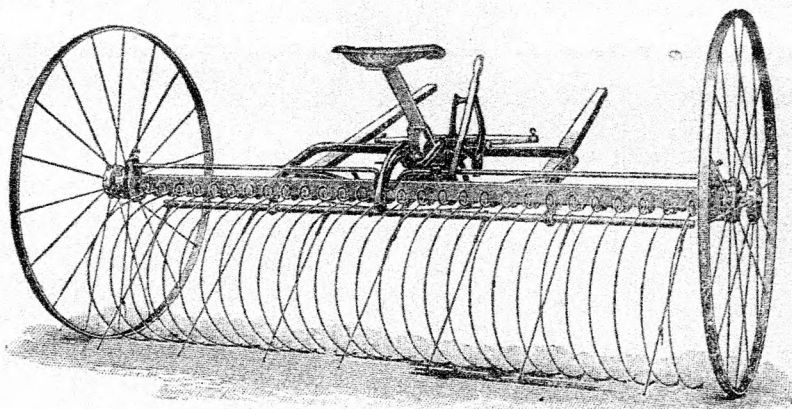
A „**The Johnston Harvester Co.**“ amerikai kizárólagos aratógépgyár
10-es számú fűkaszalója a legmegbízhatóbb ilyenmü eszköz. — Teljes 5 láb vágási szélességgel. — Lányszerkezet nélkül s így a legtartósabb fűkaszaló.

Fenti gyárnak **teljesen aczélból készült**

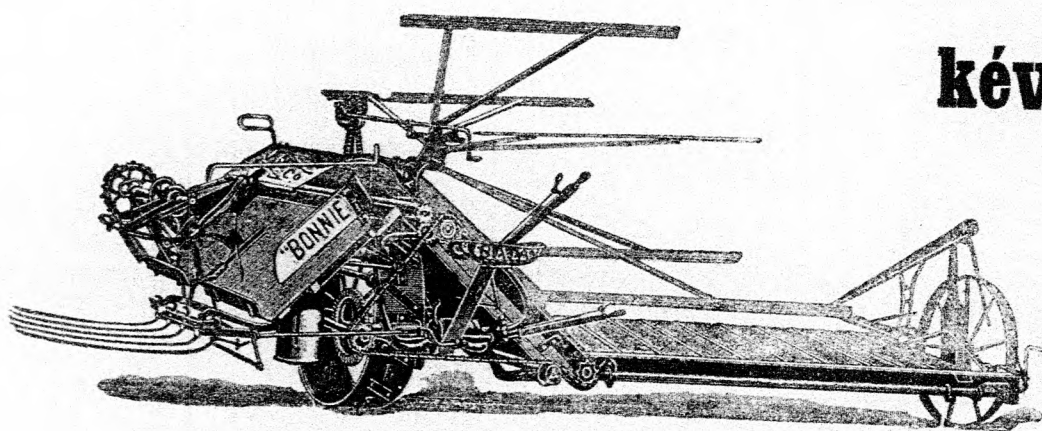
szénagyűjtő gépei

elsőnek elismert tartósságu és szerkezetü eszközök. — A kerekek szilárd aczéltalpakkból, kettős kerékagyakból és teli aczélküllőkből vannak készítve s így a legnagyobb tartósságot biztosítják. Könnyen járnak és így munkateljesítésük nagy, kezelésük egyszerű.

A valódi „**JOHNSTON**“
kévekető aratógép

teljes 6 láb vágási szélesség mellett a jelenkor legkevesebb vonóerőt igénylő, legmegbízhatóbb és legnagyobb munkateljesítésü aratógépe. Szerkezete egyszerű, minélfogva kezelése különös szakértelmet nem igényel; minden egyes része a legkitűnőbb anyagból készült és így munkája közben a legmegbízhatóbb.

Vezérképviselet és főraktár:

MELICHAR FERENCZ, BÄCHER RUDOLF BUDAPEST, VI.,
 Nagymező-utcza 68. szám.

Hirdet
 minde
 A

Bet

Betöl

Nötte
 azonnal
 lál. Megk
 korlati és
 ség, józau
 vabbá jár
 lésben, a
 ben, a leg
 mányozám
 kának önál
 téa havi l
 ellátás. Aj
 teur intéze
 Szilárd-u.
 3 és 4 könt
 adandók át

Gazd, sog
 lomba, olá
 szorgalmas,
 földmives-ia
 naire, egyel
 nőségben
 mondhatos
 téa 800 ko
 Czím N. N. p
 tamánd).

Ispáni
 állá
 1855
 gazdaságban
 sági intézet
 nyában föld
 gyakorlati a
 ség. Legaláb
 gyakorlat, ki
 nem idősebb,
 nek pályáshat
 ség szerint. A
 1-én foglalt
 után Állandó
 bizonyítvány
 lyek nem ad
 fizetési igény
 Furia cím al

Kulcsár-irm
 gazdaságomb
 kívüli telje
 kor. Szótse
 gulyabellé
 uszva. Ajánl
 küldendők b
 latokkal, mel
 küldetnek, s
 kötik, melyn
 nyilatkozom v
 mely esetben
 lép érvénybe
 Kifogásalan
 sép írás, tová
 koriat megköv
 Mihály. K.-Ján

Nyári
 megü
 tény uriambe
 sek, ki teljes
 ság kezeléséb
 Birtok círoa 7
 u. p. Bárdibü
 rényi Géza.

Kereskedelm
 nőtteen iradal
 tetik. Önagyr
 Széchenyi San
 rogi uradalmá
 részestülnek,
 esküvitalben t
 lathai s kális
 rttel bírnak. F
 lakás, fttés és
 zatok okmány-
 szerelve, mely
 küldetnek. Ö
 Széchenyi Do
 Nagydorogon
 nyomás nem di

Gazdasági
 pése, fizetés
 moeszon kívüli
 Ajánlatot küld
 különbég nél
 gyakorlati bír
 páti Károly
 postafók.

Földmivesisko
 gyakorlatot kin
 orde, kiasalad
 nyti, erélyes, t
 azelő ispánt ker
 Fizetés — szem
 kozáskor — meg
 rint. Holczor Bé

A kishörcsöki
 állás azonnal bet
 több évi gyakorlat
 feleltségnek m
 lyázhatnak. Aján
 ványmásodlatok
 u. p. Káloz, ktl

Hirdetési ár 25 szóig 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásenként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

KIS HIRDETÉSEK.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom termékei, továbbá állást keresők és adók hirdetései vétetnek fel a kedvezményes rovatban és árban.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetőket csakis a hirdető címének kitételével közölünk.

KIS HIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasznak szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Betöltendő állás

Nőtlen Ispán 1906 holdas gazdaságban azonnali alkalmassá... Kereset 800-900 kor.

Gazd. segédkezőt keresek uradalomba, önálló tudó, szerény, szorgalmas, rendezhető... Kereset 300-350 kor.

Ispáni állás betöltendő egy 1855 m. holdas gazdaságban. Kiváltképpen gazdasági intézői vagy ennek hiányában földművelésiskola... Kereset 3200 kor.

Kulcsár-írnöki állás keresek gazdaságban, mely módosító adóval teljes ellátás és evi 300 kor. Kereset 3200 kor.

Nyári hónapokra tisztességes megtehathó keresetény urlemben gázdást keresek, ki teljes ellátással gazdaság kezelésében segédkezik. Birtok circa 700 hold. Bányá, u. p. Bárdbökk, Somogy. Berényi Géza. 3207

Kereskedelmi feladat betöltendő nőtlen írodai segédkezést felvételik Önügyművelésére Gróf Széchenyi Sándor ur nagydorogi uradalmában. Előnyben részesülnek, kik gazdasági számításban több évi gyakorlatlással a kéltő gazdasági ismerettel bírnak. Fizetés 1200 kor., lakás, fűtés és világítás. Pályázatok okmány-másolatokkal felszerelve, melyek vissza nem küldetnek. Ömélésére Gróf Széchenyi Domonkos urhoz Nagydorog intézőnek. (Utánnyomon nem díjazatik). 3204

Gazdasági írni kerestetik földművelésiskolánál, több évi gyakorlatlással bíró, szerény igényű, erélyes, 100 nyelvet beszélő ispanit keresek szept. 1 re. Fizetés — személyes bemutatkozáskor — megállapodás szerint. Holzer Béla, Hontnémeti. 3197

A kishörccsöki gazdaságban állás betöltendő. Csakia több évi gyakorlatlással, katonaközeliségnek megfelelően pályázhatnak. Ajánlatok bizonyítvány-másolatokkal kíséretében, u. p. Káloz, küldendők. 3144

Ispán nagy gyakorlatlással, intenzív képzéssel gazdálkodó gazdaságban állást talál. Szükséges teljes jártasság a gazdaság minden ágában, különösen a cukorkészítésben, tejszántásban és hizlálásban. Pályázók eddigi tevékenységüket felváltva, bizonyítvány-másolatokkal felszerelt ajánlataikat fizetési igények megjelölésével a Havani cukorgyárnak Hatvanba címzve küldjék 3208

Gyakornok ki egy évi gyakorlatlással a Budapesti Agrárakadémia elnöki igazgatóságánál, a szőlőművelés, szőlőválogatás és szőlőszőlés részlegénél. A felvételi vizsgák szept. 1-re kezdődnek. Kérés: 1200 kor. Felvételi vizsgák szept. 1-re kezdődnek. Kérés: 1200 kor. Felvételi vizsgák szept. 1-re kezdődnek. Kérés: 1200 kor.

Megfelelő képzettségű fiatal ember, kigazdasági akadémia előtt 1 évi gyakorlatnak menve, ajánkozzék okmány-másolatokkal és fizetési igényekkel. Ajánlatokat az intézői osztályba (Fajótelep) küldjék. Posta Kiebb, Nyitra m. 3191

Kertészi állás betöltendő be 1906 július 1-ére a zirci apátiságnál. Készségei: kertészet, szőlőművelés, gyümölcsültetés, szőlőválogatás, szőlőszőlés, szőlőszőlés, szőlőszőlés... Kérés: 2500 kor.

Egy segédkezési állás jön létre a 15-én Tolnamegye nagybirtokában. Pályázhatnak oly katonaközeliségi tagoknak eleget tett keresetényeknek, kik úgy az írodai, mint gazdasági teendőkben kellő gyakorlatlással bírnak. — Évi fizetés 600 kor. Kérés: 2500 kor.

Pályázat. Nagyművelésű néri gróf Károlyi Sándor ur feljött uradalmában egy másodrendű segédkezési állás azonnali betöltendő. Évi juttatása 1200 kor., 10 méter kemény hasabfa, butorított szoba, kizsolt és élemezés. Gazdasági akadémia vagy tanintézet végzettségű, erélyes, 100 nyelvet beszélő, 18 éves korú, Nopcsa Elek gazdasági tanácsos urhoz címzett bizonyítvány-másolatokkal felszerelt kérvényeket, melyek vissza nem küldetnek. Lichtenberg Mihály intézőhöz Fejérv, u. p. Csomárd. 3157

Tehenes-gazdát keresek azonnali betöltendő állásra. Kérés: 2500 kor.

Kerestetik október elsejére 2, lehetőleg földművelésiskolát végzett, több évi gyakorlatlással bíró, nős, kiscsaládú, szorgalmas, erélyes ispani, kik gondjalkra bízott gazdaság irásbeli teendőit kivált a magtárkezelésben is jártassággal bírnak. Sajtóközlettel írott felhívásnyomok a fizetési igények megjelölésével: Berger Ármán bérzadásigazgatóhoz, Bihar m. címre intézendők. 3177

Nagyobb tehénészetbe gyakorlattal lott tehénészdóra kerestetik. Ajánlatok bizonyítvány-másolatokkal Pajes Gyula Ráczmász címre küldendők. 3170

Közepkorú vagy idősebb magyar ember, gádos, ki a minőségétől jó bizonyítványokkal rendelkezik, kényelmes szolgáltatásra fogadom. Ajánlatokhoz a bizonyítványok is mellékelendők. Szent-Imrey Pál Mezőember, Zemplén. 3143

Gépszét és szeszifzőt keres szeptember 1-re gazdasági intézőség Kiebb, u. p. Kis-Apold, hova az ajánlatok bizonyítvány-másolatokkal, melyek vissza nem küldetnek, adandók be. Német nyelv bírása megkívánatik. 3181

A vjakoveci uradalomban a szeszifzőt állás betöltendő. Kereset: 1200 kor.

Állást keresők

Bolterjes gazdaságokból 9 évi gyakorlatlással bíró, földművelésiskolát végzett, fiatal, nős, cukorkészítő, dohányválogatás, szőlőválogatás, szőlőszőlés, gazdasági ismeretekkel ellátott, elcsodáztatás és gazdasági ügyvitelben jártas, önálló intézkedésre is képes gazdasági állást keres olly kisebb vagy nagyobb gazdaságban, ahol szorgalmas, feltétlenül megbízhatóságú, általános megismerkedéssel, cím a kiadóhivatalban. 3215

28 éves ízr. vállas, nős, kislis és helyes gazdasági ismeretekkel, nyugmit elcsodáztatás, szőlőválogatás és gazdasági ügyvitelben jártas, önálló intézkedésre is képes gazdasági állást keres olly kisebb vagy nagyobb gazdaságban, ahol szorgalmas, feltétlenül megbízhatóságú, általános megismerkedéssel, cím a kiadóhivatalban. 3215

Gazdatiszt, ispani vagy feljött ízr. ügyfél állást keres olly gazdaságban, ahol szorgalmas, feltétlenül megbízhatóságú, általános megismerkedéssel, cím a kiadóhivatalban. 3217

Ispáni, számtartól, v. intézői állást keres olly gazdaságban, ahol szorgalmas, feltétlenül megbízhatóságú, általános megismerkedéssel, cím a kiadóhivatalban. 3217

Állást keresnek. A gróf Eszterházyi uradalomban egy másodrendű segédkezési állás azonnali betöltendő. Évi juttatása 1200 kor., 10 méter kemény hasabfa, butorított szoba, kizsolt és élemezés. Gazdasági akadémia vagy tanintézet végzettségű, erélyes, 100 nyelvet beszélő, 18 éves korú, Nopcsa Elek gazdasági tanácsos urhoz címzett bizonyítvány-másolatokkal felszerelt kérvényeket, melyek vissza nem küldetnek. Lichtenberg Mihály intézőhöz Fejérv, u. p. Csomárd. 3157

Állást keresnek. A gróf Eszterházyi uradalomban egy másodrendű segédkezési állás azonnali betöltendő. Évi juttatása 1200 kor., 10 méter kemény hasabfa, butorított szoba, kizsolt és élemezés. Gazdasági akadémia vagy tanintézet végzettségű, erélyes, 100 nyelvet beszélő, 18 éves korú, Nopcsa Elek gazdasági tanácsos urhoz címzett bizonyítvány-másolatokkal felszerelt kérvényeket, melyek vissza nem küldetnek. Lichtenberg Mihály intézőhöz Fejérv, u. p. Csomárd. 3157

Gazdai, kulcsári vagy kisebb gazdaság betöltendő állásra keresek olly gazdaságban, ahol szorgalmas, feltétlenül megbízhatóságú, általános megismerkedéssel, cím a kiadóhivatalban. 3170

Földművelésiskolát végzett, több évi gyakorlatlással bíró, szerény igényű, erélyes, 100 nyelvet beszélő, ispanit keresek szept. 1 re. Fizetés — személyes bemutatkozáskor — megállapodás szerint. Holzer Béla, Hontnémeti. 3197

Koránkelő, törekvő fiatal ember, 5 polgári és földművelésiskolát kitüntető végzettséggel állást keres, jártas a kereskedelmi és gazdasági ügyvitelben, és gazdasági könyvelésben, kerestetik minden ágban. Cím a kiadóhivatalban. 3196

15 évi gyakorlatlással bíró, ízr., nős, kiscsaládú gazdasági vezető, kiknek a gazdaság minden ágában jártasság van, keres olly gazdaságban, ahol szorgalmas, feltétlenül megbízhatóságú, általános megismerkedéssel, cím a kiadóhivatalban. 3196

Főtisztnek vagy intézőnek keres szeptember 1-re gazdasági intézőség Kiebb, u. p. Kis-Apold, hova az ajánlatok bizonyítvány-másolatokkal, melyek vissza nem küldetnek, adandók be. Német nyelv bírása megkívánatik. 3181

Állást keresek olly gazdaságban, ahol szorgalmas, feltétlenül megbízhatóságú, általános megismerkedéssel, cím a kiadóhivatalban. 3215

Gépszét-lakatos, szeszifzőt, több évi gyakorlatlással bíró, szerény igényű, erélyes ispani, kiknek a gazdaság minden ágában jártasság van, keres olly gazdaságban, ahol szorgalmas, feltétlenül megbízhatóságú, általános megismerkedéssel, cím a kiadóhivatalban. 3196

Számvevő, gazdasági könyvelő, hosszabb gazdasági gyakorlatlással rendelkező keres szeptemberi vagy julevi beljött ügyvitelben jártas, olly gazdaságban, ahol szorgalmas, feltétlenül megbízhatóságú, általános megismerkedéssel, cím a kiadóhivatalban. 3196

Okl. gazdatiszt, debreczeni iskola végzett, 38 éves, ízr., nős, kiscsaládú gazdasági vezető, kiknek a gazdaság minden ágában jártasság van, keres olly gazdaságban, ahol szorgalmas, feltétlenül megbízhatóságú, általános megismerkedéssel, cím a kiadóhivatalban. 3202

Magyaróvári akadémiát végzett, okl. gazdatiszt, magyar, német és olly nyelvet teljesen bírja, a gazdaság minden ágában jártas, olly gazdaságban, ahol szorgalmas, feltétlenül megbízhatóságú, általános megismerkedéssel, cím a kiadóhivatalban. 3202

Szeptemberre v. októberre kezdődő gazdasági állást keresek, közép- vagy nagybirtokos. Jelenleg Dunántúlon gazdálkodok. Szégyrá, tehénészet, tenyésztés-nyelés köztül tapasztaltak. Cím a kiadóhivatalban, vagy Poste restante, Nagykanizsa, októberre. 3196

Az intenzív bármily nagy arányú minden terére adataival rendelkezéssel, erőteljes, tökéletes produktívással önálló funkcionálásra képes, olly gazdaságban, ahol szorgalmas, feltétlenül megbízhatóságú, általános megismerkedéssel, cím a kiadóhivatalban. 3196

Ispáni vagy ehhez hasonló állást keresek olly gazdaságban, ahol szorgalmas, feltétlenül megbízhatóságú, általános megismerkedéssel, cím a kiadóhivatalban. 3170

Földművelésiskolát végzett, több évi gyakorlatlással bíró, szerény igényű, erélyes, 100 nyelvet beszélő, ispanit keresek szept. 1 re. Fizetés — személyes bemutatkozáskor — megállapodás szerint. Holzer Béla, Hontnémeti. 3197

Hirdetmény a földművelésiskolai helyi m. kir. földművelésiskola 3 éves tanfolyamát folyó esztendőben több részben már katonaközeliségeknek is eleget tett nőtlen fiatal ember végzi. Mindannyian elméletileg és gyakorlatilag is alaposan ki vannak képezve a mezei gazdasági munkálatok és a mezőgazdasági munka utáni, szerény igényű földmívelésnek, 1906. évi október hó 1-6-1 kezdődőleg gazdasági munkatársak, botos-ispáni és hasonló minőségben teendő alkalmazás végett az igazgatóság mindenkinek legelőször ajánlatait. A földművelésiskolai helyi m. kir. földművelésiskola csak azon tanulókat számíthatnak elhelyezésre az igazgatóság pártfogására, kik erre minden tekintetben érdekeltté magukat. Szives megkereséseket a bér megjelölésével kérünk. Igazgatóság. 3196

Kisegítőnek ajánlok a nyári hónapokra okl. földmívelő, gyakorlatlással bíró, erélyes, szorgalmas, feltétlenül megbízhatóságú, általános megismerkedéssel, cím a kiadóhivatalban. 3196

Keresek birtokot perczén Kisegítőnek ajánlok a nyári hónapokra okl. földmívelő, gyakorlatlással bíró, erélyes, szorgalmas, feltétlenül megbízhatóságú, általános megismerkedéssel, cím a kiadóhivatalban. 3196

Állást keresek olly gazdaságban, ahol szorgalmas, feltétlenül megbízhatóságú, általános megismerkedéssel, cím a kiadóhivatalban. 3215

Gépszét-lakatos, szeszifzőt, több évi gyakorlatlással bíró, szerény igényű, erélyes ispani, kiknek a gazdaság minden ágában jártasság van, keres olly gazdaságban, ahol szorgalmas, feltétlenül megbízhatóságú, általános megismerkedéssel, cím a kiadóhivatalban. 3196

Számvevő, gazdasági könyvelő, hosszabb gazdasági gyakorlatlással rendelkező keres szeptemberi vagy julevi beljött ügyvitelben jártas, olly gazdaságban, ahol szorgalmas, feltétlenül megbízhatóságú, általános megismerkedéssel, cím a kiadóhivatalban. 3196

Okl. gazdatiszt, debreczeni iskola végzett, 38 éves, ízr., nős, kiscsaládú gazdasági vezető, kiknek a gazdaság minden ágában jártasság van, keres olly gazdaságban, ahol szorgalmas, feltétlenül megbízhatóságú, általános megismerkedéssel, cím a kiadóhivatalban. 3202

Magyaróvári akadémiát végzett, okl. gazdatiszt, magyar, német és olly nyelvet teljesen bírja, a gazdaság minden ágában jártas, olly gazdaságban, ahol szorgalmas, feltétlenül megbízhatóságú, általános megismerkedéssel, cím a kiadóhivatalban. 3202

Szeptemberre v. októberre kezdődő gazdasági állást keresek, közép- vagy nagybirtokos. Jelenleg Dunántúlon gazdálkodok. Szégyrá, tehénészet, tenyésztés-nyelés köztül tapasztaltak. Cím a kiadóhivatalban, vagy Poste restante, Nagykanizsa, októberre. 3196

Az intenzív bármily nagy arányú minden terére adataival rendelkezéssel, erőteljes, tökéletes produktívással önálló funkcionálásra képes, olly gazdaságban, ahol szorgalmas, feltétlenül megbízhatóságú, általános megismerkedéssel, cím a kiadóhivatalban. 3196

Ispáni vagy ehhez hasonló állást keresek olly gazdaságban, ahol szorgalmas, feltétlenül megbízhatóságú, általános megismerkedéssel, cím a kiadóhivatalban. 3170

Földművelésiskolát végzett, több évi gyakorlatlással bíró, szerény igényű, erélyes, 100 nyelvet beszélő, ispanit keresek szept. 1 re. Fizetés — személyes bemutatkozáskor — megállapodás szerint. Holzer Béla, Hontnémeti. 3197

Két szép fogat olesón eladó, olly lovak és kocskák külön eladók. Bővebbet Mórész Pál, Eszár, u. p. Pocsaj. 3180

Feles birtok adok jó legelőjű gazdaságban 3 évre 100-1000 darabig. Varga Zoltán, Nagy-Szalonta. 3200

Eladó 2 db egy éves tisztavérű yorkshiri kán és 4 db 1-2 éves szimmenthal fajjajú üsző Sugár Sándor helyfőnök gazdaságában Hegyfalu, Vas megye. 3173

Egy pár jucker, almás-észirke, 104 cm. magas, etető, bővebbet tulajdonos Halász Aladár Csány, (Héves m.) 3190

Igen szép, válogatott vöröstarka szimmenthal jellegű 1-2-3 éves növendék ökrök és üszőborjakat ugyszintén logrimább lekötni való és jármosökreit legjutányosabb áron ajánlanak. Klein Testvérek kisczelli kereskedők. Megrendelések egyezség szerint barmkorra is elfogadjatik. Angolországból importált apa s méterország egyik hírneves tenyésztőjétől importált anyák után származó két-három hónapos Yorkshiri malacok koruk szerint, darabonként 40-60 korona vételárban Razgha Ernő, Hont-Kis-Kér (u. p. Hont-Varsány) eladók. Ugyanott egy kintló karkan levő 6 loéregy Robey & Comp.-féle gözcseplő-garnitúra 10heredörzsölő-kosárral eladó. 5405

Ezer db merinó és ramboldári fajta juhalmat eladom juhászati felhasználásra, az erdeket elcsodáztatás, kivételével Huszár Elemér, Alomá Vas megye. 3213

Eladó fogat. Ögróf Pallás, vicinál Edé ur módosított gazdaságában Somogy megye eladó egy szimmenthal, Hiplóai pei négyes fogat, a lovak 8 évesek, három kancsa, egy herét, nagyon biztosak, szépen és jól mennek. Bővebb felvilágosítást ad Kasza Ferenc, intéző. 3214

Eladó tisztavérű törzsből 14 db 15 hónapos szőke mangalica tenyészkán és 15 darab 15 hónapos mangalica tenyészkan. Bővebb felvilágosítást ad gazdasági intézőség posta Máty, Pusztánándor, Fejérmegy. 3193

Yorkshiri vörös kecske. A Dunántúli Vöröskézű Vállalat Jánoshegy (Vas megye) azonnali átvételre keres 100-150 darab 3-4 hónapos yorkshiri vagy westfalai malacot. 3182

Erdélyi Gazdasági Egylet védnőskéje alatt álló Erdélyi Kereskedelmi Társaság FODOR és TÁRSAI megbízásokat elfogadjak jármos ökrök tinök, sertések, juhek, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelőség mellett gyorsan és jutányosan díreket forrásból közvetít. Cím: Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szentegyház-utca 2-ik szám. Telefon 311. 3235

A „KIS HIRDETÉSEK” folytatása az 1035. oldalon van.

Kitűnő friss fejős tehének előlege feltetés után, nálam mindenkor megkaphatók Kétszoros méltán. Vevő tolaszra szerint választgat. Henrik Ignácz fia Szalónak (Vasm.) 5751

Hirdetmény a földművelésiskolai helyi m. kir. földművelésiskola 3 éves tanfolyamát folyó esztendőben több részben már katonaközeliségeknek is eleget tett nőtlen fiatal ember végzi. Mindannyian elméletileg és gyakorlatilag is alaposan ki vannak képezve a mezei gazdasági munkálatok és a mezőgazdasági munka utáni, szerény igényű földmívelésnek, 1906. évi október hó 1-6-1 kezdődőleg gazdasági munkatársak, botos-ispáni és hasonló minőségben teendő alkalmazás végett az igazgatóság mindenkinek legelőször ajánlatait. A földművelésiskolai helyi m. kir. földművelésiskola csak azon tanulókat számíthatnak elhelyezésre az igazgatóság pártfogására, kik erre minden tekintetben érdekeltté magukat. Szives megkereséseket a bér megjelölésével kérünk. Igazgatóság. 3196

